Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1043 — ՇԱԲԱԹ 27 ՅՈՒՆԻՍ 1887 — (Ն. Տ.) 9 ՅՈՒԼԻՍ 1887 — 18 ՇԵՎՎԱԼ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՇՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ)

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԳՐՈՒԱԾՔ ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Նորատունկեանի խան

غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ (ՇՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ [illegible]

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deirmen Han Constantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 27 ՅՈՒՆԻՍ, 1887

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ԵՒ ՇՈՒԿԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

Շաբթուս քաղաքական կարեւորագոյն դէպքն է Պուլկարիոյ Իշխանին ընտրութիւնը։ Մեծ Սօպրանիէն գումարեցաւ, թէեւ Տէրութիւնք ոմանք, և ընդ որս Բ. Դուռը, խորհուրդ տըւած էին Խնամակալութեան՝ ետ կենալ այսպիսի վճռական ձեռնարկէ մը։ Սօպրանիէն յառաջագոյն Դանիոյ Վալտեմար Իշխանն ալ ընտրած էր. բայց Ռուսիոյ ընդդիմութեան առջեւ, այս Իշխան, Զարին աներորդին, մերժեց Պուլկարիոյ գահը։ Քօպուրկի Իշխանն աւելի քաջութիւն պիտի ունենա՞յ. զի կ'երեւի թէ Ռուսիա ճշդիւ պիտի յարատեւէ իւր գծած ընթացքին մէջ, մերժելով նոր ընտրութիւնն ալ, քանի որ կատարուած է ընդ տնօրինութեամբ Խնամակալութեան մը, զոր ապօրէն և բռնապետական կը ճանչէ։ Թէեւ, սովորական պարագայից մէջ, Պուլկարիոյ Իշխանին ընտրութեամբ առկախ խնդիր մը պիտի փակուէր, այս պայմանաց մէջ կատարուած ընտրութիւնը նոր խնդիր մը բանալու միայն կը ծառայէ։ Դիտելի պարագայ մ'է սակայն թէ Քօպուրկի Իշխանը, Ռուսիոյ հաճոյ ըլլալու համար, կանխահոգ միջոցներ զանց չէ ըրած։ Օրինակի համար, ընտրութենէն քանի մը օրեր առաջ, Թղթակիցներու հետ տեսակցելով, պարսաւած է Անգլիոյ քաղաքականութիւնն ի Պուլկարիա, և Ալեքսանդր Իշխանին գթաւատութիւնները վերագրած է անգլ. Կառավարութեան կողմէ տրուած գէշ խորհուրդներու։ Քօպուրկի Իշխանը ռուս քաղաքականութիւնը ընդունելի գտնալով, և միայն Անգլիոյ քաղաքականութեան համար այսպիսի դիտողութիւններ ընելով Տէյլի Նիւզ-ի թղթակցին, ապահով էր թէ, երբ ընտրուէր, Անգլիա բնաւ չպիտի մերժէր իւր ընտրութիւն, մինչ ռուս Կառավարութիւնն աւելի վրէժխնդիր է, իւր քաղաքականութեան դէմ խօսողներէն ուշ կամ կանուխ վրէժ լուծելու՝ վարժ։ Քօպուրկի Իշխանին ոչ-ճանաչման մասին Ֆրանսա ի հարկէ ճշդիւ պիտի ընդօրինակէ Ռուսիոյ ընթացքը։

—Պուլկարական խնդրոյն նոր երեւոյթը թերեւս մեկ քանի աւուր համար ուշադրութենէ վրիպեցնէ օրուան կարեւորագոյն խնդիրն, Եգիպտականն, որ լուծում մը գտած չէ, թէպէտ այս միջոցիս խոհեմութիւն չէ երկար ծանօթութիւններ տալ այս մասին։

—Օրիէնթըլ Ատվէրթայզըր, իւր երեկի թուով, հետեւեալը կը հրատարակէ՝ անգլօ-թուրք եգիպտական Պայմանագրոյն դէմ Ֆրանսայի ընդդիմութեան նկատմամբ.

«Տէյլի խօսելով Կ. Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպանին եգիպտական խնդրոյն առթիւ Օսմ. Կայս. Կառավարութեան քով բանած ազդու ընթացքին վրայ, կ'ըսէ. «Բնական է «որ մեր դիւանագիտութիւն պաշտօն մը Ֆրանսայի համար կարելի համարած լինի հաւանիլ Պայմանագրոյ մը, որով Անգլիացւոց «Եգիպտոսէ ելնելուն համար կարճ պայմանաժամ մը կ'որոշուէր՝ քանի մը տարոյ։ «Ինչպէս անցելոյն մէջ, այժմ եւս Անգ«լիացւոց այսպէս Եգիպտոսէ ելնելու «խնդրոյն վրայ բանակցելու պատրաստ «ենք. Բայց հաւանիլ որ Անգլիա՝ Պայմա«նագրոյն տրամադրածին հ մեկնած՝ իրաւունք ունենայ [illegible] պատրուակաւ եր«կրորդ գրաւումի, որոյ մեկնելիական «յանգամանքն այսպէս հաստատուած պի«տի լինէր հաւանիլ որ, Եգիպտոսէն անգամ «մը քաշուելէ ետքն, Անգլիա արտօնուի «վերստին նեղոսի եզերքը գրկել իւր զօր«քեր, այնպիսի պատճառներով որոց դա«տաւորն ինք միայն պիտի լինի, վաւերա«ցնել այս կերպիւ բրիտանական թեւար«կութիւնը (կամ հովանաւորութիւնն) Ե«գիպտոսի վրայ, և մեր կողմէ ճանչուած «և հաստատուած իրաւունք մը վերծնել «ինչ որ այժմ պարզ իրողութիւն մ'է, — «այս բաները, կ'ըսենք, մեր նախարարներ«էն ու դիւանագէտներէն ո՛չ ոք, և ո՛չ «մէկ ողջամիտ Ֆրանսացի չի կրնար մը«քէն անգամ անցունել»։ —Տէյլի-ի այս հակիրճ հատուածը ճշդիւ կը բացատրէ թէ ինչ պատճառաւ Ֆրանսա, որուն յայտ մամբ հաւանած է Ռուսիա, կը հակառակի Պայմանագրոյն, և պատճառ եղած է խնդրոյն ցարդ երկարելուն։

—Կեդր. Ասիոյ մասին անգլօ-ռուս վէճը միջոցին հանգամանք մը կ'առնու։ Անգլիա անշուշտ երկիւղ չունի մօտ ժամանակէն Ռուսիոյ հետ պատերազմի բռնուելու. այս թէ ոչ, անգլ. Կառավարութիւնն եւ պարտէր կատարել մեծամեծ պատրաստութիւններ, թերեւս, Թագուհւոյն Յոբելեանի հայրենասիրական ցուցարութեամբ զգաղեալ, Անգլիացիք կը փափաքին պահ մը մոռնալ դժուարութեանց հանդէպ որ իրենց առջեւ բացուած է Աֆղանստանի և Թուրքաստանի սահմանաց վրայ։ Բայց Ռուսք պարապ չեն կենար, և Կեդր. Ասիոյ մէջ իրենց դիրքը թէ՛ զինուորական և թէ տնտեսական տեսութեամբ զօրացնելու մասին զարմանալի գործունէութիւն մը կը ցուցնեն. Աֆղանստանի մէջ ալ ապստամբութեան կրակը վառ կը պահեն, պատեհագոյն առթիւ օգուտ քաղելու համար։

—Գերմանիոյ և Ռուսիոյ միջեւ յարաբերութիւնք անփոփոխ մնացին վիճակ մ'ունին։ Ռուսաց «սլաւասէր և հայրենասէր» կուսակցութիւնը կը հաչակէ թէ Ռուսիա ինքն իրեն բաւել կարող է. պէտք չունի ապաւինելու օտար Տէրութեանց դաշնակցութեան, ո՛չ ալ երկիւղ կրնայ կրել օտար Տէրութեանց հակառակ մէկ դաշնակցութենէն։ Պ. Կաթկով ապահով է թէ Ռուսիա $4\frac{1}{2}$ միլիոն զօրք կրնայ հանել։ Ռուսք նոր յայտնութիւն մը կ'ընեն արդեօք։ Այդ չորս ու կէս միլիոն զօրքը Ռուսիա ա՞յս օրերս ունեցաւ։ Ուստի՞ց է այդ յանձնապաստանութիւն։ —Բրովէնսեալ Ռուսիա հիմակ ապահով է ամեն միջազգային խնդրոյ մէջ իրեն ներհակ ունենալու զՖրանսա։ Ֆրանսական քաղաքականութեան բոլոր հնարքը կը գործածուի դժնեայ պահելու զՌուսիա Գերմանիոյ դէմ, ինչպէս Պիզմարք Իշխանին բոլոր դիւանագիտական ճարտարութեան առարկան է վերահաստատել գերմանո-ռուս մտերմութիւնն։ Այս կացութիւն մեծ ոյժ կուտայ Ռուսիոյ միջազգային քաղաքականութեան։

—Լայբձիկի Բարձրագոյն Ատենին առջեւ տեղի ունեցած կրկին դատերն եւս քան զեւս կարծարծեն ֆրանքօ-գերմանական թշնամական զգացումները, մանաւանդ երկուց ժողովրդոց մէջ. զի թէեւ Գերմանիոյ և Ֆրանսայի Կառավարութիւնք կարենան դուրս չելնել չափաւորութեան սահմանէն, աւելի անսանձ են ժողովրդային կիրքերն։ Եւ միթէ առանց նպատակի՞ է որ Պիզմարք Իշխան այդ կերց թոյլ կուտայ բորբոքել վերստին։ Կը կասկածուի թէ Երկաթեայ Նախարարապետին նպատակը միայն Ալզաս-Լօռէնցի ֆրանսասէր հայրենասէրներն ահաբեկել չէ, այլ նաեւ գրգռել Ֆրանսացի ժողովուրդն, այնպէս որ ֆրանսական Կառավարութիւնը մղուի ի պատերազմ յոյժ կանուխ և անպատրաստ։

—Անգլիոյ մէջ անցեալ շաբթու եւս շարունակեցան Յոբելեանի հանդէսք։ Այս մեծ արարողութիւն վերջացաւ ահա, և անգլիական հանրային կեանքն իւր սովորական ընթացքը վերստացաւ։ Վիճաբանութեանց յաճախակի փակմամբ Իռլանտացւոց և Արմատականաց բերանը գոցելէն ետքը, Կառավարութիւնն յաջողեցաւ երեսփ. ժողովոյն քուէարկել տալ պատժական նոր և բացառիկ օրէնքն Իռլանտայի համար։ Բայց այս չի նշանակեր իռլանտական խնդրոյն լուծման համար երական քայլ մը։ Այսու հանդերձ, Լորտ Սալզպըրիի դաշինքին դիրքն աւելի քան երբեք զօրեղ է, քանի որ Միութենական Ազատականք աւելի քան երբեք հաւատարիմ կը մնան իրենց դաշնակցութեան ընդ Պահպանողականս։

—Ֆրանսայի մէջ, Պ. Ռուվիէի Նախարարութիւնը կը ջանայ գործադրել իւր նպրքին բարենորոգմանց խոստումները, բայց չի յաջողիր չահել Պ. Քլէմանսոյի կուսակցութեան վստահութիւնն, որ այս Նախարարութեան կազմութեան օրէն ի վեր, չի դադրիր պահանջելէ անոր անկումը, ի մեծ գոհունակութիւն Միապետականաց, որք ամեն ժամանակէ աւելի կը յուսան թէ Հանրապետականք վերջապէս չպիտի կրնան կառավարել Ֆրանսան։ Այսու հանդերձ, վերջին ընդհանուր ընտրութիւններէն ի վեր կատարուած Տեղակոյտի և Երեսփոխանութեան ամեն մասնակի ընտրութեանց մէջ Հանրապետականք յաղթող հանդիսացան, որ երկիւղ չի տար թէ առաջիկայ երեսփոխանական ընդհանուր ընտրութեանց մէջ մեծ ոյժ ստանան Միապետականք։

—Իտալիոյ մէջ, Պապին և իտալեան Կառավարութեան միջեւ համաձայնու-

[illegible]

Այն քաղաքական պայմանաց մէջ զորս պարզեցինք վերեւ, Սակարանք մեծ ելեւէջներ չցուցուցին շաբթուս մէջ։

Ահա՛ երեք չորս շաբաթէ ի վեր է որ մեր Թիւրքերը կը խաղայ 16.6 ի և 16 ի միջեւ։ Անցեալ ուրբաթ թողուցինք զայն 16.3, և շաբթուս մէջ, 15.39 է եղբն, եղաւ, երէկ, 16.2։ Գործ չկայ Ղալաթիոյ Սակարանին մէջ։

—Երկաթուղին ալ, վերջին վիճակահանութենէն ի վեր, կը շարժի 33.50 ի և 33.37 $\frac{1}{2}$ ի միջեւ։ Անցեալ ուրբաթէն ի վեր կը յարատեւէ 33.37 $\frac{1}{2}$ ի վրայ։

—Օսմ. Փոխառութեանց Ա. Կարգը 24.20էն ինկաւ 24, և Բ. Կարգը մնաց 14.35 ի վրայ։

—Տիւթիւնը 38.20 էն ինկաւ 38.14 ղրուշ։

—Թումպէքը, մինչեւ 16.10 ինկալէ յետոյ, անցեալ ուրբաթ 17.45 էր, և մինչեւ 17.20 բարձրանալէ յետոյ, երէկ 17 ղրշ. 12 փարա մնաց։

—Օսմ. Պանքան աւելի եւս տկար է բաժնետարց վերջին ժողովէն ի վեր, որոյ արդիւնքը ծանուցինք մեր Ներքին Լրոց մէջ։ 10 $\frac{1}{4}$ էն ինկաւ 9 $\frac{3}{4}$ անգլ. ոսկւոյ։

—Բրէօրիթէ արժեթուղթք 361.25էն բարձրացան 366.25 ֆր։

—Եգիպտական արժեթղթոց վրայ բնաւ գործ չկայ մեր հրապարակի վրայ։ Իսկ ի Լոնտոն, Միացեալն 74 $\frac{3}{4}$ էն ելաւ 74 $\frac{7}{8}$ անգլ. ոսկւոյ։

—Թէրսանէն անփոփոխ կը մնայ 307 $\frac{1}{2}$ ղրշ. ի վրայ։

—Սօսիէթէ Ժէնէրալ վերջին շաբթներուն մէջ անգլ. ոսկի 3.32 էն բարձրացաւ 4.2, և երէկ 4 էր։ Քրէտի Ժէնէրալն օսմ. ոսկի 7.2 է յետոյ 7 է։ Պանք տը Քոնսթանթինօբլ օսմ. ոսկի 6.1 է եղբն է 6, մինչ Սօսիէթէ Օթօման տը Շանժ եւն. անփոփոխ է 3.35 ոսկւոյ վրայ։

—Մէճիտիէին տարբերութիւնն 8 ղրուշէ վեր է տակաւին, թէեւ 8 ղրուշ 22 փարայէն ինկաւ 16 փարա։ Մաշած կամ սրբուած քառորդ մէճիտիէները կը ժողվուին հրապարակէն, և Կառավարութիւնն հաստրակ արժէքի գնով կը գնէ զանոնք։ Ամենէն աւելի մաշած կամ սրբուած քառորդներն՝ այս կերպիւ՝ կը բռնեն 3.20 կամ 3.30 ղրշ։ Հրապարակն հետզհետէ կը մաքրուի այս աղտոտութենէ։

—Օտար արժեթղթոց մէջ, Ֆրանսական 4 առ 100ն 108.60էն բարձրացաւ 109.55, և 3 առ 100ն ալ 80.70էն ելաւ 81.37 $\frac{1}{2}$։

—Անգլիական Քոնսոլիտէն 101 . $\frac{7}{16}$ էն ելաւ 101 . $\frac{5}{8}$։

—Ռուսական 1873ի փոխառութիւնը 96 $\frac{1}{4}$ էն մէկ ոսկւոյ չափ ինկալէ յետոյ, երէկ 96 $\frac{1}{8}$ էր, միայն $\frac{3}{8}$ նուազ։ Իսկ թղթադրամ Ռուբլին յետադարձ վիճակ մ'ունի այժմ, քանի որ երեք շաբաթ առաջուան 9.88ի տեղ անցեալ շաբթու 10.1 էր և երէկ՝ 10.4, բաղդատմամբ օսմ. ոսկւոյ։

Դիտելի պարագայ մ'էր, Քօպուրկի Իշխանին ընտրութեան լուրն, աչքի օր տարածուելով եւրոպեան Սակարանաց վրայ, պատճառ եղած է գլխաւոր արժեթղթոց քիչ շատ բարձրացման, և միայն Ռուսականք տկար մնացած են, գերման հրապարակին աննպաստ կացութեան հանդէպ։ Սեղանաւորական ակմբոց մէջ կարծիք կայ թէ Քօպուրկի Իշխանին ընտրութեան կանխաւ հաւանած պէտք է լինին եթէ ոչ բոլոր Տէրութիւնք, (որ կարելի չէ,) գէթ նոցա մեծագոյն մասը։

ՎԻՃԱԿ ԳԱԻԱՌԱՅ

ՍՈՎՔ. — ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ատանայի ազգային պաշտօնական մարմնոց կողմէ վերջին օրերս եկած հեռագրեր ծանուցին գաւառին Հայոց խղճալի վիճակն, որոյ նկատմամբ արդէն բաւական ցաւալի տեղեկութիւնք առնուած էին։ Ատանայի պէս ծովեզերեայ նահանգ մը կրնայ զերծ մնալ այն սովէն յորմէ տառապեցան Հայաստանի և Գաղատիոյ ներքին և գոց գաւառները։ Բայց ո՛չ նուազ ճշմարիտ է թէ երաշտութիւնը փճացուցած է Ատանայի մանաւանդ երկրագործ ժողովրդեան ապրուստի միջոցներն, այնպէս որ, մինչեւ իսկ եթէ ծովու ճամբով արմտիք ղրկուին, զանոնք գնելու կարողութիւն չպիտի ունենան Ատանայի գիւղացիք։ Էնկիւրիի մէջ եւս սովի մօտ վիճակ մը երեւան եկած է։ Շրջակայ նահանգներէն ցորեն կրնայ հասնիլ հոն, և բարեբախտաբար, Սեբաստիոյ ընդարձակ նահանգին մէջ առատութիւն է այս տարի։ Բայց Էնկիւրիի մասին եւս խնդիրն այն է թէ երաշտութեան պատճառաւ հունձքն ու դուարը կորուսանող գիւղացիք, և մինչեւ իսկ շատ մը քաղաքացիք, դրամ չունենալով, անօթի չմնալու համար կարօտ են կառավարական օգ-

[illegible] թերեւս պիտի դժուարանան, և անոնց գաւառ իւր արմտիքն իրեն համար պահել պիտի հարկադրի, որով Ատանայի և Էնկիւրիի շահադէտք ազատ ասպարէզ պիտի գտնեն ժողովուրդը կեղեքելու։ —Տեղային իշխանութիւնք այս երկու կերպ տնօրինութեանց մին ընտրելու վրայ են եղեր։

Այս մասին մեր կարծիքը որոշ է։ Ցորենի վրայ պետական գին դնել ցարդ սովորական չէր, և հիմակ որ գաւառաց միջեւ ներքին հաղորդակցութեան միջոցներն աւելի բարւոքուած են, բոլորովին անտեղի պիտի լինէր ցորենի վաճառականութեան այդ կերպ սեղմում։ Կառավարութիւնը կրնայ դիւրութիւն տալ վաճառականաց՝ սովեալ գաւառներն արմտիք մուծանելու համար ամեն կողմէ։ Այս կը բաւէ։ Ցորենի գինն ինքնին կ'որոշուի և կը ճշդուի ազատ մրցմամբ։ Գալով ձմեռուան արգելքներուն, եթէ ձմեռը գաւառէ մը միւս գաւառն արմտիք չկարենայ ղրկուիլ, յայնժամ միայն խնդիր պէտք է ընել պետական գին մը դնելու արմտեաց վրայ. Բայց առոր հարկ չի մնար. զի մինչեւ ձմեռ, արմտեաց վաճառականք պիտի կարենան կարօտեալ տեղերն արմտիք հասցնել և ամբարել, ձմեռնային վաճառմանց համար։

Երաշտութեան հետեւանքն զգալի են մեր այլ եւ այլ ներքին բերքերու վրայ։ Ափիոնի տարեկան արտադրութիւնն 7,500 կողով կը հաշուուէր, մինչ այս տարի 2,200 կողով միայն կ'ենթադրուի։ Հետեւապէս, ափիոնի գինը վրայ կը դնէ։ Ի չգոյէ անձրեւի, այծեմազը (ԲԷՖՐԻԿ) մաքուր է թէեւ, բայց խնդիր է թէ սովորականին չափ ուժով կրնա՞յ լինել։ Մեր վաճառականք հաստատ կը բռնեն այծեմազի գները, թէեւ եւրոպական լուրերն աննպաստ են ցայս վայր։ Օրինակի համար, Պը-

—)(23)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՕԳԴԱՎ ՖԵՕՅԵԷ
(ԱՆԴԱՄ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻՈՅ)

ՏԱՐՓԱՆՔ ՖԻԼԻԲԻ

Կ'սկսէր ըմբռնել թէ բարիզեան ալեծածուփ գործունէութենէն ի բաց արկանելով այն ամենն որ աւելորդ եւ բիւզանդական էր, մեծ բան մը չէր մնար էական զոր կարելի չլինէր գտնել գաւառական այդ խմստուն երկրին մէջ. մինչեւ իսկ մտքերն աւելի առողջ եւ աւելի ուղիղ կը գտնէր անդ, հրքամտութիւնն աւելի բնական, եւ ազնուաբարութիւնն իսկ աւելի անկեղծ։ Ի մի բան, գաւառը շատ դէշ աչօք տեսնելէ յետոյ, այժմ թերեւս չափազանց վարդագոյն կը տեսնէր. անտարակոյս յանցանքն Օրիորդ Ժաննի էր։

Ֆիլիպ, ցորչափ Պուավիլիէ մնաց, մէկ երկու անգամ միայն Լա Ռոշ-Էսմէլի դղեակը վերադարձաւ, հասկնալով թէ կորուսած էր ընտանեաց անդ յաճախելու իրաւունքն։ Այդ փափկանկատութիւն ծանր եկաւ իրեն, որովհետեւ հօրեղբօրդուստրը գոնէ հետաքրքրութեան սաստիկ զգացում մը կը ներշնչէր իրեն։ Այդ զգացումը գոհացնելու համար հարկադրեցաւ օդուս քաղել դրացնութեան դիպուածներէն։ Ժանն քանիցս եկաւ իւր հօրն հետ լուր առնուլ Պ. տը Պուավիլիէի վիճակին վրայ։ Երբեմն կը տեսնէր նորա ձիով անցնիլն հօրն եւ խօսեցեալին մէջտեղ։ Կարգաւ կտաւէ ամազոն մ'ունէր որ շատ լաւ կը վայլէր նմա։ Վերջապէս, կիրակի մը, եկեղեցի հրաւիրուեցաւ՝ ընտանեաց նստարանին վրայ, և ապա մինչեւ դղեակ հօրեղբօրդուստրն ուղեկցելու հաճոյքը վայելեց... Սակայն մի՛շտ հոն էր Շավիյը... տաղտկալի՛ էր այդ։

Աւելի բարեբաստ եղաւ այն կիրակմնն ուր գնաց հրաժեշտ տալ Լա Ռոշ-Էսմէլեանց։ —Յաջորդ օրը կը մեկնէր։ Այդ պահուն Ժանն այլ եւս մեկնելի թողուց կարծես այն չափազանց զգոյշ ընթացքը զոր մինչեւ ցայնվայր բռնած էր հօրեղբօրորդւոյն նկատմամբ։ Հայրն յանկարծ կոչուած լինելով իւր ագարակապանաց միոյն տունն, երիտասարդ աղջիկն երկար ատեն մինակ մնաց Ֆիլիպի հետ, որ փափաքանօք՝ դաշնամուրին առջեւ անցաւ եւ երկու երեք վալս նուագեց եռանդնալից աշխուժով, առանց վայրկեան մը կորուսանելու իւր գիմաց եւ շարժուածքին անդորր արժանապատուութիւնն։ Այդ ծաղկահասակ տանտիկինն արուեստագէտ մ'էր։ Ֆիլիպի ցոյց տուաւ ուրիշ տաղանդներ ալ զորս երիտասարդը չէր գիտեր։ Հօրաքրոջմէն ուսած էր նկարել աղիւ մագաղաթի եւ յախճապակիի վրայ. այդ միջոցին կ'երփնագրէր սեղանի սպաս մը, բոլոր անօթներն եւս տարբեր տարբեր եղանակաւ. մեծ աշխատութիւն մ'էր այս եւ ճշմարտապէս գեղեցիկ գործ մը։ Նկարներն եւ գոյները փոխ կ'առնուր երբեմն բնական ծաղիկներէ եւ սաղարթներէ, շատ անգամ ալ հին գրչագիրներէ եւ խորհրդատետրերէ որոցմէ թանկագին հաւաքածոյ մ'ունէր դղեկին մատենադարանն։ Հոն տարաւ զՖիլիպ, և ցոյց տուաւ նմա այդ հարստութիւնները, կրօնական երկիւղած յարգանօք թղթատելով զայնս։ Խօսեցաւ նմա թէ այդ գրչագիրք ո՛ւսկից եկած էին հաւանօրէն, ո՛ր ժամանակէ կը վերաբերէին, անոնցմէ ոմանք ո՛ր պատմական անձանց պատկանած էին, —եւ այս ամենն իւր հակիրճ ու յստակ եղանակաւ, միակ բառով, առանց բնաւ յաւակնութեան, ենթադրել տալով սակայն թէ ի՛նչ մեծ ու բազմազան կրթութիւն մ'առած է։

Այլ Լէօրոլը կամը չէր վերադառնար. օրը կը տարածամէր. իրենց մենիկ տեսակցութիւնն երկար կը տեւէր, եւ Ժանն սակայն մի նեղութիւն կ'զգար։

—Եթէ կ'ուզէք, հօրս ընդ առաջ երթանք, ըսաւ յանկարծ։

Մտապէսեայ տանթէլէ քողը գլուխն անցուց, եւ Ֆիլիպի հետ ուղղուեցաւ դէպ այն ագարակն ուր կոմսը գնացած էր։ Դղեկին ճիշդ առջեւ կ'սկսէր զառիվար արահետ մը որ լճակի մը եզերքը կը քերէր, որովհետեւ Լա Ռոշ-Էսմէլ, ինչպէս Պուավիլիէ եւ գաւառին վաղեմի դղեկաց ոմանք իրենց լճակներն ունէին։ Ջրոյ բաւական ընդարձակ տարածութիւն մ'էր այն, բոլորակին ստորոտը թաղուած։ Լճակին մէկ մասը ծածկուած էր թուփերով եւ հաւամրգիներով, ուրիշ մէկ մասն ալ հաստաւէրդ ալպամուժներով։ Ագարակը քիչ մը հեռուն էր ձորակին մէջ, որ խորն ոլորապտոյտ կը սողսկէր Օռմէ անուամբ գետակ մը։ Լճակին վրայ տիրող սեպաձեւ խորակէն, հայուածքը կը խորասուզէր ձորակին մէջ եւ աւելի հեռուն, ծառազարդ հորիզոններու վրայ, որոց վերջին յատակաձեւերն տառեւրաման կը նկարուէին վերջալոյսին մէջ։ —Օրիորդ տը Լա Ռոշ-Էսմէլ ա՛նդ կեցաւ իւր հօրն սպասելու համար, ընկերակցութեամբ այնմ զոր այնքա՛ն սիրած էր։ Քով ի քով նստեցան ժայռի մը չոր մամուռին վրայ եւ քիչ մ'ատեն մնացին լուռ, դիտելով կապուտակ ծուխերն որք ասդ անդ կը վերանային խոզանէ տամալիներէն, ունկն դնելով երեկորին աղմուկներուն որք մերթ ընդ մերթ կը լռուէին դաշտերէն խոր լռութեան մէջ, — պահապան շունի մը հեռաւոր հաչիւններ, մարգերու խորերէն ելնող խուլ պոռչիւններ, զանգակի անորոշ ղօնղիւն մը, յամեցեալ թռչնոյ մը երգը թուփերուն մէջ։

—Բարիզի բաղդատմամբ շա՛տ տխուր երեւելու է ձեզ այստեղն, այնպէս չէ՞, ըսաւ Ժանն ժպտելով։

—Կարի քաղցր կ'երեւի ինձ, պատասխանեց երիտասարդն յուզեալ ձայնով։ Անգորրութիւն մ'է այս... հոգեպարա՛ր անդորրութիւն մը... զոր յայտմեւեա հաւաչանօք պիտի յիշեմ մինչեւ ցմահ։

—Կը կարծէի թէ ուրիշ հաչաններ ունիք դուք, յորեց մանկամարդուհին քիչ մը յետոյ։

—Այո՛... մրմնջեց Ֆիլիպ, անտարակոյս շատ յոռի գաղափար մ'ունիք վրաս, Ժա՛ննս։

—Բնաւ երբէք, ըսաւ պարզապէս։—Ա՛հ, աւասիկ հայրս։

Կոմսին բարձր հասակը կ'երեւէր արահետին ծայրէն։ Ժանն քանի մը քայլ յառաջացաւ դէպի նա։

—Հա՛յր իմ, ըսաւ, Ֆիլիպ շուզեց մեկնիլ առանց ձեզ սեղմելու։

—Ներողութիւն կը խնդրեմ, սիրելի զաւակս, ըսաւ կոմսը։ Կարծեմ աւելի քանաւեցայ հոն։

Յայնժամ պատմեց թէ ագարակը կոչուած էր պատի մը յանկարծական փլուզման պատճառաւ, եւ այդ թեթեւ արկածը խօսակցութեան նիւթ եղաւ մինչեւ որ դղեակ վերադարձան։ Դրան առջեւ, Ֆիլիպ հրաժեշտ տուաւ նոցա, եւ մեկնեցաւ։

Ճեպաքայլ ընթացաւ դէպի Պուավիլիէ. սակայն, ճանապարհի կիսուն, կանգ առաւ յայլակարծուց, արմուկն յեցուց փակոցին ուր տեղի ունեցած էր իւր առաջին տեսակցութիւնն հօրեղբօրդուստրին հետ, ու մնաց անդ երազկոտ, մինչեւ որ մութը բոլորովին տիրեց դաշտին մէջ։—Յայնժամ վերստին Լա Ռոշ-Էսմէլի ճամբան բռնեց յամրընթացիկ. երբ դղեկին լոյսերը նշմարեց, աւելի յամրացուց քալուածքը, պահ մը վարանեցաւ, յետոյ շարունակեց յառաջանալ զգուշաբար։

Գետնայարկի սրահին պատուհանները կը բացուէին մէկ կողմէ գաւթին, եւ միւս կողմէ տօսախներով եզերեալ ծաղկոցի մը վրայ։ Այդ պարտէզին մէջ մտաւ, և պատուհանաց միոյն մօտեցաւ։—Ընտանիքն հաւաքուած էր սրահին մէջ. կոմսը կը կարդար, ճակատը վայրահակ՝ սեղանի մը վրայ. նորա դէմ, տաղեար կարգաւ տանկեր կը շարէր բուսաբանութեան հաւաքածոյի մը մէջ. օրիորդ Անժէլիք կապերտի երիզ մը կը կարէր. Ժանն, քիչ մը մեկուսի նստած ջահակալի մը առջեւ, իւր ազանչելի պնակներէն մին կ'երփնագրէր։ Երեսը պատուհանին դարձուցած էր, եւ Ֆիլիպ կրցաւ վերջին անգամ մ'ալ հեշտեաւ դիտել այդ դէմք եւ անուշ դիմագծերն որք այդ պահուն իրենց սովորական պայծառութիւնը չունէին։ Նորատի աղջիկն երազուն եւ մտազբաղ էր. իւր մեծ աչերը մերթ կը յածէին զառածութեան մէջ։— Յանկարծ երկու արցունքներ եկան անոնցմէ, որպէս երկու մարգարիտներ, եւ սահեցան այտերուն վրայ. մատներուն ծայրովը մեկմիւ սրբեց զայնս, եւ գաղտ ակնարկ մը նետեց բոլորտիքն՝ ապահով լինելու համար թէ ոչ ոք նշմարած էր իւր թուլացումը։— Յետոյ լրջութեամբ շարունակեց աշխատութիւնը, սեւ թոյր յօնքերը պաստելով։ Օրիորդ տը Լա Ռոշ-Էսմէլ դժգոհ էր ինքնիրմէ։

Կ'երեւի թէ Ֆիլիպ տը Պուավիլիէ ալ գոհ չէր ինքնիրմէ, որովհետեւ յանկարծ նստեցաւ պարտէզին մէկ նստարանին վրայ, գլուխը ձեռներուն մէջ առաւ, եւ արտասուեց։

Յաջորդ կիրկուն Բարիզ կը մտնէր։

(Շարունակելի)

բաղ-Փօրտէ կը գրեն թէ, այժմեան վրայ ա՛ն աստիճան գործ չկայ որ այժմ բանող այլ եւ այլ գործարանք շաբաթը մէկ օր միայն աշխատելով կրնան գոհացնել վաճառականութեան խնդրանքն. Այս տարի Չինաստանի, Իտալիոյ եւ Ֆրանսայի մէջ շերամի արտադրութիւնն յոյժ առատ լինելով, եւրոպացի գնողները կարեւոր անկում մը կը սպասեն, եւ զգուշաւոր կը գտնուին գնմանց մասին. Թերեւս այս պատճառաւ այս տարի մեր շերամք շահաւոր գներ չգտնեն։ Գաղի խէժին (քէթրէ) այս տարւոյ արտադրութիւնը առատ է, որով գինները կը բռնուին, մինչ գաղջին թոյլ վիճակ մ'ունի.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ուսումնական Խորհուրդն այսօր յարտասովոր նիստ կը գումարէ իւր պաշտօնավարութեան համարատուութիւնը վաւերացնելու համար վերջին ընթերցմամբ.

Ազգ. Պատրիարքարանը կոնդակաւ մը վաւերացուց Ադրիանուպոլսոյ Կրօնական եւ Քաղաքական Ժողովոց ընտրութիւններն, ինչպէս նաեւ վիճակին Գաւառական ընդհանուր Ժողովոյ մասնակի փոփոխութիւնները.

Կ'իմանանք թէ Պ. Դ. Քալանթարեանց Ուսումնական Խորհրդոյ հետ բանակցութեան մէջ է՝ Կ. Պոլսոյ մէջ վարժապետանոց մը հաստատելու համար.

Բերայի հայ աղջկանց Արհեստանոցին մէջ այժմ կը գտնուին 90 աշակերտուհիք, մէկ տեսչուհի եւ երկու վարժուհի, որոց մին ֆրանսացի. երեք դասատու, մին կրօնի, մին թուաբանութեան եւ միւսը գծագրութեան. Աշակերտուհեաց մէջ կան նաեւ երեք հայ-հռոմէական աղջիկներ. Աշակերտուհիք կարել եւ ձեւել ուսանելէ զատ պարտին նաեւ մանագործութիւն մ'ուսանիլ.

ՄԱՍԻՍ
ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ՋԵՌՔԷ
ՀԱՏԸ
40 — փարա — 40

ՄԱՍԻՍի այս աւուր թիւը կը պարունակէ.

	Յայտարարութիւն (Մոռցուած Նորընտրելոց)
	Ազգային տեսութիւն (Գաւառացւոց եւ Կ. Պոլսեցւոց Երեսփոխանաց պարտքն առ Ազգ)
	Վիքդորիա Թագուհին
Գ. Տ.	Բիւզանդիոն եւ Կ. Պոլիս
ԹԱԼԻԼԷ	Էֆէնտին (վէպ)
	Քաղուած շաբթ. լրոց

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ
ՔՍԱՆ ՀԱԶԱՐ ՓԱՐՍԱԽ
ԾՈՎԵՐՈՒՆ ՏԱԿ

Թարգմ. Գ. Օ. ԽՈՒԹԻՒՃԵԱՆ

Ժիւլ Վէրնի այս հռչակաւոր գործն, որ Ֆրանսայի Ճեմարանէն պսակուած է եւ զոր մեծ խնամով հայերէնի թարգմանած է Իւթիւճեան Կարապետ էֆէնտի, Արեւելքի մէջ իբր թերթօն հրատարակուելէ յետոյ, այժմ երկու առանձին հատոր կազմած՝ կը վաճառուի ամեն հայ գրավաճառաց քով.

Իւրաքանչիւր հատորի գինն է $7\frac{1}{2}$ ղրշ.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԷԿՈՒ ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ

Սէլամլըքի արարողութիւնը սովորական շքով կատարուեցաւ երէկ Պէշիկթաշի մզկիթին մէջ. Վեհ. Սուլթանը ներկայից մէջ նշմարելով գերմանական դեսպան Պ. Րատովիձն եւ անգլիական արտասովոր պատուիրակ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆն, սեննեկապետ Էմին պէյն ղրկեց որ յանուն Ն. Վեհափառութեան մեծարեց զնոսա.

Ցաւարտ Սէլամլըքի արարողութեան գերմանական դեսպանը Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու պատիւն ունեցաւ. Ունկնդրութեան ներկայ էին նաեւ արարողապետ Մունիր փաշա եւ դեսպանատան առաջին թարգման Տր. Սքրօէտէր.

Պ. տը Րատովիձ այսօր Գերմանիա կ'ուղեւորի Վառնայի ճամբով.

* * *

Վեհ. Սուլթանն երէկ այլ եւ այլ կարգի պատուանշաններ շնորհեց կայս. անձնապահ զօրաբանակի հեծելազօրաց երկրորդ գնդին ինչպէս նաեւ առաջին գնդի երկրորդ վաշտին սպայից. Վեհ. Սուլթանի մասնաւոր արկեղ քարտուղարներէն Ալի պէյ, սեննեկապետ Օսման պէյ եւ Ն. Վեհափառութեան մասնաւոր քարտուղար Րէշիտ պէյ՝ Պէշիկթաշի պահականոցը գնացին եւ պատուանշանները բաշխեցին յիշեալ սպայից.

ՊՈՒԼՂԱՐԻՈՅ ՆՈՐ ԻՇԽԱՆԸ

Պուլղարիոյ նորընտիր իշխանը, Ֆէրտինանտ-Մաքսիմիլիէն-Շառլ-Լէօբոլտ-Մառի, Սաքս-Քօպուրկ-Կօդայի, ծնած է ի Վիէննա, 1861 փետրուար 26ին եւ հինգերորդ որդին է Օկիւստ-Լուի-Վիքդոր իշխանին, դուքս Սաքս-Քօպուրկի, եւ Քլէմանդին իշխանուհւոյն, դուստր Լուի Ֆիլիբ Ա. թագաւորին Ֆրանսայի. Հետեւաբար, Ֆէրտինանտ իշխանը 26 տարեկան է այժմ. Աւստրիոյ հուսարներու 11րդ գնդին մէջ տեղակալի աստիճան ունի. Անցեալ դեկտեմբեր ամսոյն մէջ ընդունելով այցելութիւնն պուլկար պատգամաւորութեան որ գնացած էր Պուլկարիոյ գահն առաջարկել նմա, ըսած էր թէ ա՛ն ժամանակ միայն Սոֆիա պիտի ուղեւորի երբ բոլոր մեծ Տէրութիւնք հաւանին իւր ընտրութեան, յարելով թէ այդ պարագային մէջ չպիտի երբեք մտնայ ինչ որ Պուլկարք կը պարտէին Ռուսիոյ եւ թէ ռուս ժողովրդեան զգացմանց հակառակ չգործելով հանդերձ, պիտի ջանայ այդ երկիրը Պելժիոյ նման չէզոք երկիր մը դարձունել.

* * *

Խնամակալութիւնը՝ Սոպրանիէի ընտրութեան արդիւնքն հեռագրած է Ֆէրտինանտ իշխանին որ պատասխանած է թէ կ'ընդունի Պուլկարիոյ իշխանի պաշտօնը, պայմանաւ որ Բ. Դուռն եւ բոլոր միւս մեծ Տէրութիւնք վաւերացնեն իւր ընտրութիւնը. Անգլիոյ լրագիրք, ինչպէս կ'երեւի այս աւուր Հաւասի հեռագրերէն, յոյս կը յայտնեն թէ բոլոր Տէրութիւնք պիտի ընդունին Քօպուրկի իշխանին ընտրութիւնը, բաց ի Ռուսիայէ որ կատարուած իրողութեան առջեւ պիտի չատանայ բողոքելով.

Պուլկար կառավարութիւնը մի եւ նոյն ժամանակ Սոֆիայի դիւանագիտական գործակատարաց ինչպէս նաեւ Բ. Դրան հաղորդած է Սոպրանիէի ընտրութեան արդիւնքը.

Սոպրանիէն պատգամաւորութիւն մը կազմեր է որ պիտի երթայ խնդրել նորընտիր իշխանէն՝ Սոֆիա գալ իշխանական գահը բազմելու համար.

ԿՐԷՏԷ

Կրէտէի քրիստոնեայ երեսփոխանք սա յայտարարութիւնն ուղղեր են կղզւոյ քրիստոնեայ բնակչաց.

«Եղբարք,—Երկու անգամ հրաւիրեցինք զձեզ ամեն միջոցներով հսկել բարեկարգութեան եւ խաղաղութեան պահպանման, զգուշութեամբ խոյս տալով ամեն այն ընթացքէ որ կրնան վնասել ձեր խաղաղ հայրենակցաց կենաց եւ ընչից, նոյն իսկ երբ այլք գրգռեն զձեզ. Շնորհակալ ենք ձեզ, եղբարք, այն փոյթեռանդութեան համար որով համակերպեցաք վերոյիշեալ հրաւիրանաց.

«Վերջին օրերս Հանեայի գաւառակի մեր խաղաղ հայրենակիցք սկսան ընտանեօք գաղթել քաղաքն ու շրջակայ գիւղերը.

«Ցանուն գերագոյն շահուց հայրենեաց, կը հրաւիրենք զձեզ, եղբարք, պահել միշտ այն սքանչելի ընթացքը զոր ցոյց տուիք մինչեւ ցարդ, այս դժուարին պարագայից մէջ.

«Ցուսալով որ, եւ այլն.

Հանեա, 18/30 յունիս 1887

ՍԸՐ Տ. ՈՒՈԼՖ

Անգլիական արտասովոր պատուիրակ Սըր Տրըմընտ Ուոլֆ իւր բոլոր պատրաստութիւնները տեսած է յառաջիկայ կիրակէ (վաղը) մայրաքաղաքէս մեկնելու համար եւ եթէ հակահրաման մը չընդունի իւր կառավարութենէն, պիտի մեկնի անպատճառ. Սըր Տ. Ուոլֆ յոյժ մտերմական նամակ մ'առաքած է արարողապետ Մունիր փաշայէ որ կը յայտնէ թէ Վեհ. Սուլթանն հաճութեամբ ունկնդրութիւն մը պիտի շնորհէ նմա յուլիս 3/15ի ուրբաթ օրը. Սակայն այդ օրը բաւական հեռու լինելով չկարծուիր որ անգլ. պատուիրակը կարենայ օգտիլ Վեհ. Սուլթանի սիրալիր հրաւէրէն, բստ որում իւր հրահանգներ չեններ նմա Կ. Պոլիս մնալ մինչեւ այդ թուականը. Կ'իմանանք սակայն թէ Լոնտոնի օսմանեան դեսպան Րիւստէմ փաշա այսօր (երէկ) տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Լորտ Սալզպըրիի հետ. Կը մնայ գիտնալ թէ այս տեսակցութեան վրայ պիտի բարեփոխուի՞ն անգլ. արտասովոր պատուիրակին հրահանգները.

(Լ. Հէրալտ)

«ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ՀԱՔԻՔԱԹ»

Թէրճիմանը հաքիքաթ լրագիրն որ Եպարքոսական հրամանաւ դադարման դատապարտուած էր անպայման կերպիւ, Վեհ. Սուլթանի ներման արժանացած լինելով, այսօրուընէ վերստին հրատարակուիլ սկսաւ.

Վեհ. Սուլթանն երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհեց զինուորական բժիշկ գնդապետ Արիստիդի Պէյի.

—Մատրիտի օսմանեան դեսպանատան զինուորական կցորդ անուանեցաւ սպայակոյտի դեր-հազարապետ Հաֆըզ Շէֆքէդ էֆէնտի.

—Ելմտական նախարարութեան հրամանաւ, Մալիէի քննչական վերջորդ ճիւղի քննիչ Էնվէրի էֆէնտի Տրապիզոնի նահանգին երեք տարուան հաշուեկշիռը պատրաստելու վրայ է. Էնվէրի էֆէնտիի միանգամայն պաշտօն յանձնուած է հսկել Տրապիզոնի տասանորդական տուրք վարձակալութեան տրուելու գործին.

—Մայրաքաղաքս հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա եւ իւր հետեւորդք Հանեա ժամաներ են նախընթաց երեկոյին.

— Արտաքին գործոց նախարար Վեհմ. Սայիտ փաշա երկու օրէ ի վեր հիւանդ լինելով իւր պաշտօնատեղին չյաճախեր.

—Տրապիզոնի կուսակալ Սուրուրի էֆէնտի, որ քննական պտոյտ մը կը կատարէ իւր իրաւասութեան ներքեւ գտնուող գաւառաց մէջ, Չարշամպա ժամաներ է.

—Սելանիկի անգլ. ընդհ. հիւպատոս Պ. Ճօն Պլընտ որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, հինգշաբթի օրը Բ. Դուռն երթալով տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Վսեմ. Ցաւեան էֆէնտիի հետ.

—Հայտէրապատի Նախորդ նախարարապետ Սըր Սալար Եունկ այսօր իւր հետեւորդներով կը մեկնի մայրաքաղաքէս ի Լոնտոն.

—Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Քեամիլ փաշա երէկ իւր Գուրուչէշմէի ծովեզերեայ ապարանքին մէջ կատարել տուաւ իւր երկու որդւոց եւ քաւասուն երեք աղքատ տղայոց թլփատութիւնն. Այս հանդիսին ներկայ էին բարձրաստիճան պաշտօնատարք եւ այլք.

Թրքական նուագածուաց խումբեր եւ ձեռնածուներ բերուած էին տղայոց զուարճութեան համար.

—Կայս. Աշըր չոգենաւն, ուր կը գտնուին Սէյտայի մէջ երեւան ելած հնութիւնք, երէկ Կ. Պոլիս հասաւ. Այդ հնութիւնք կայս. Թանգարանը պիտի փոխադրուին.

—Էնկիւրիի անգլիական հիւպատոսը պաշտօնանկ եղաւ եւ նորա յաջորդեց ուրիշ մը.

Ադրիանուպոլսոյ ֆրանսական փոխ-հիւպատոս Պ. տը Կրազ հիւպատոսութեան աստիճանի բարձրացաւ.

Բ. Դուռը վաւերացուց սոյն երկու անուանումներն.

—Միդրովիձայի Նախորդ գայմագամ Մահմուտ էֆէնտիին 915 ղրշ. հանգստեան թոշակ յատկացուեցաւ բստ իւր խնդրանաց.

—Սելանիկի անտառաց քննիչ Հալիմ պէյ Անտառաց վարչութեան գիտական ճիւղին անդամ եւ միանգամայն անտառաց շրջուն քննիչ անուանեցաւ.

— Ադրիանուպոլսոյ արքունի կալուածոց յանձնաժողովոյ նախագահ Սաատի էֆէնտի նոյն պաշտօնով Կիւմիւլճինէ փոխադրեցաւ.

—Ռուսճուքէն կը գրեն փարիզեան լրագրոյ մը, թէ Պուլկարիոյ խաղաղ բնակիչք սկսած են գաղթել վերստին եւ խմբովին կ'երթան հաստատուիլ այլ եւ այլ կողմեր.

—Սուլթանիյէ վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ երկուշաբթի 29 յունիս եւր. ժամը $11\frac{1}{2}$ին.

—Երէկ Պօյաճը գիւղի մէջ տեղի ունեցաւ ամուսնութիւնն Բրէնա Հիւսամէտտին փաշայի, որդի հանգուցեալ Ֆազըլ Մուսթաֆա փաշայի ընդ Մէլէք Հանըմի, դուստր հանգուցեալ Սամի փաշայի.

—Տովային զինուոր մը երկաթէ կամուրջին կից փայտեայ կամուրջէն գլխուածով ծովը ինկաւ երէկ. սակայն անմիջական օգնութիւնք հասնելով ազատեցին զայն.

—Աթէնքի լրագիրք կը պատմեն թէ Էմին պէյ անուն ալպանիացի մը, որ ժամանակաւ օսմանեան բանակին մէջ հազարապետի աստիճան ունէր եւ յետոյ Ցունաստան երթալով տեղակալ-գնդապետ եւ միանգամայն Աթէնքի զինուորական հրամանատարին օգնական անուանուած էր, անձնասպան եղեր է. Ցուղարկաւորութիւնք կատարուեր է ի ներկայութեան Պիրէօսի օսմանեան հիւպատոսարանի Իմամին. Նախարարապետ Պ. Դրիքուբիս, նախարարք եւ զինուորական սպայք մինչեւ դերեզման դագաղին հետեւեր են.

—Սոֆիայէն կը գրեն առ Մանչէսթր.

Պ. Զանօֆ՝ Ալէքսանդր Իշխանի օրով արտաքին գործոց վերջին նախարարն եղաւ. Այս մարդ եթէ մոռցուած կ'ապրի այժմ, ունեցած է նաեւ իւր փառաւոր ժամանակները. Ինքն էր որ կը խմբագրէր հռչակաւոր ծանուցագրերը Փիլիպէի յեղափոխութեան եւ սերպօ-պուլկար պատերազմին վրայ. Եւ գուցէ խմբագրէր տակաւին, եթէ Պադէնպէրկի Ալէքսանդր իշխանը տապալուած չըլլար. Այս պատճառաւ Պ. Զանօֆ ձերբակալուեցաւ եւ բանտութեանց մատնուեցաւ. Բայց նա հարուստ է. ընդարձակ կալուածներ ունի ի Վիտին եւ Սոֆիայի մէջ գեղեցիկ տուներ. Հատ մ'ալ վերջերս կառուցանել տուաւ իւր անձնական գործածութեան համար. գրեթէ փոքրիկ պալատ մը. Կը պատմեն նաեւ թէ իւր նախարար եղած ժամանակ, ամսական 1250 ֆր.էն զատ զոր կ'ստանար բստ կոմսացոյցին, ուրիշ շահեր ալ ունեցած է. Վերջապէս որոշուեցաւ որ երաշխաւորութեան համար գումար մը յանձնէ կառավարութեան եւ ազատ թողուի, պայմանաւ սակայն որ Սոֆիայէն դուրս չելնէ. Ցունիս 11/24ին, Պ. Զանօֆ խոյս տուաւ Պուլկարիոյ մայրաքաղաքէն. բայց Բանիձա հազարապետը կը հսկէր. իմացաւ անոր փախուստն եւ իւր մարդիկը ղրկեց փախստականին ետեւէն, որ բռնուեցաւ քանի մը ժամ վերջը. Բանիձայի հրամանաւ իւր երաշխաւորութեան գումարը, 20,000 ֆրանք, վար գրուեցաւ եւ զայն վերստին ազատ թողլու համար 40,000 ֆրանք եւս կը պահանջեն. Պ. Զանօֆ ունի այդ գումարը, սակայն կ'ըսէ թէ չունի. գոնէ զեղջ մը կը խնդրէ. Բանիձա, որ գիտէ թէ Խնամակալութիւնը դրամի պէտք ունի, ինչպէս եւ ինքն ալ, անողորմ կը մնայ. Հէ՜գ Զանօֆ.

—«Պանք Փարիզիէն» դրամատան փախստական տնօրէն Պ. Մուվէ, երեք միլիոն ֆրանքի գողութեան հեղինակը, տակաւին ճամբայ հանուած չէ մայրաքաղաքէս եւ ֆրանսական հիւպատոսարանի հսկողութեան ներքեւ կը գտնուի, վասն զի նորա հպատակութեան մասին խնդիր մը ծագած է. Պելճիական հիւպատոսարանը կը պահանջէ որ Պ. Մուվէ իրեն յանձնուի իբր պելճիական հպատակ.

Ցայտնուած է նաեւ թէ այն կինն որուն հետ Պ. Մուվէ Կ. Պոլիս եկած էր իւր գողցած դրամը Վոսփորի ափանց վրայ մսխելու, օրինաւոր կինը չէր, այլ հոմանուհին.

—Սելանիկի ծխախոտի հարուստ վաճառական Խալիլ փաշա, որ աւստրիական Րէժիին ծխախոտ կը հայթայթէ, մայրաքաղաքս եկաւ.

—Բաղէշի գաւառական լրագիրը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն կուսակալը կը բանակցի Տիգրանակերտի կուսակալութեան հետ որպէս զի Մշոյ լերանց վրայ բնակող Տիգրանակերտի Աշիրէթներն, որք ամեն տեսակ չարութիւններ ի գործ կը դնեն, ետ կանչուին.

—Ֆրանսական դեր-հիւպատոս Պ. Կէրոլտի կինը նախընթաց երեկոյն ուրիշ կնոջ մը հետ Թագսիմի պարտիզին դէմի հրապարակը շրջած պահուն, զինուոր մը անցնելով բոլէն ոսկի շղթան ու ժամացոյցն յափշտակեց ու փախաւ. Ֆրանսական հիւպատոսարանը ձեռնարկներ ըրած է ոստիկանութեան նախարարութեան մօտ որպէս զի գողը գտնուի. Ժամացոյցն ու շղթան 25 ոսկի կարժէին.

—Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին Իպրաէլիկեալենական հիւպատոս Պ. Իսբիրօ Դարօ՝ Պիրէօսէն, Քաղաքապետութեան հաշուակալ Րէշատ էֆէնտիի որդի Րէշիտ պէյ՝ Փարիզէն եւ Զմիւռնիոյ նախնական դատարանի նախորդ նախագահ Ֆուատ պէյ՝ Զմիւռնիայէն.

—Հրեայ շրջուն մանրավաճառ մը հինգշաբթի առաւօտ Ղալաթիա, Հըրկիզեալ տան մը աւերակաց մէջ նշմարեց վաթսունամեայ մարդու մը դիակը որոյ վզին վրայ խեղդման նշաններ կ'երեւէին. Ցայտնի չէ թէ ոճրագործութեա՞ն մը թէ անձնասպանութեան մը զոհ գնացած էր ծերունին. Հրեան իրողութիւնն անմիջապէս իմաց տուաւ Վոյվոտայի ոստիկանութեան որ քննութիւն բացած է.

—Երէկ իրենց պաշտօնատեղիներն ուղեւորեցան Տուրաճի կառավարիչ Դիմուր փաշա եւ Կրէտէի Տեֆդերտար Իպրահիմ էֆէնտի.

—Վաղը գիշեր ցայգային հանդէս մը պիտի կատարուի Թէփէ-Պաշիի Թադալատական պարտիզին մէջ ի նպաստ նուագածուաց խումբին. Զանազան ընտիր եղանակներ պիտի նուագուին եւ հրթիռներ պիտի արձակուին, միանգամայն վիճակահանութիւն մը պիտի կատարուի. Մտից տոմսի գինն է 5 ղրուշ զորս գնողք իրաւունք պիտի ունենան վիճակահանութեան տոմս մ'ալ գնելու.

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ.

Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ դրամատունները գոց պիտի մնան յառաջիկայ երկուշաբթի 29 յունիս / 11 յուլիս.

ԸՆՏԻՐ ԳԻՆԻ

Ընտիր Կիպրոսի Քօմանտարիա եւ սեղանի գինի. կը ծախուի չափաւոր գիներով.

Դիմել առ Նիկողոս Կարապետեան, Ղալաթիա Տէքիրմէն խան, գետնայարկ.

932 3—10

Երէկի Տելէմաքոյ Թարգմանութեանց մէջ հետեւեալ սխալները սպրդած են.

	Սխալ	Ուղիղ
Ցօբրնի վերջին տող	հաստատեալք	հաստատք
Թրգմ. 1 »	գնայի	գնայի
» 17 »	գիկիլօպայս եւ զճիւաղս	զկիկլօպայս՛ զճիւաղս
վերջընթեր »	թոյլ տուու գթել	թոյլ տուուն ինձ գթել

ԱԶԴ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել բազմաթիւ յաճախորդացս թէ՛ ի մայրաքաղաքիս եւ թէ ի գաւառս, թէ Րումէլիի երկաթուղեաց արժէթղթոց 105րդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ օգոստոս 1ին (Ն. Տ.) Արքունի Փողերանոցին մէջ.

550 թիւեր պիտի շահին.

Մեծ բաժին 600,000 ֆրանք.

50 տոմսի ի միասին մէկ հինգերորդ տոմսերը կը ծախուին 60 ղրշ., 25 տոմսի մէկ հինգերորդին իրաւունք ունեցողն 20 ղրշ., 10ինը՝ 12 ղրշ. եւ 5ինը 6 ղրշ.

Մի եւ նոյն օրը տեղի պիտի ունենայ իտալական Կարմիր-Խաչի պարտաթղթոց վիճակահանութիւնը, ընդ հովանաւորութեամբ Իտալիոյ Թագաւորին եւ Թագուհւոյն.

616 թիւեր պիտի շահին

Մեծ բաժին 100,000 ֆրանք.

Ամբողջ տոմսին գինն է 20 ղրշ. եւ քառորդինը 5.

Բուն արժէթղթերը կը վաճառուին ծանուցեալ գներով.

Այս տոմսերէն ունենալ փափաքող անձինք կը հրաւիրուին ժամանակին դիմել առ դրամատունս. Գաւառներէն ղրկուած յանձնարարութեանց հետ պէտք է փոխարժէքը գտնուի.

Ժ. Տ. ԽԱՆԷԹՈՒՈՅ

Ղալաթիա, Գումբիւլ խան, 18

510 4—5

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԻՆ

Լոնտոն, 8 յուլիս

Անգլիական լրագիրք կը յուսան թէ բոլոր տէրութիւնք, ի բաց առեալ Ռուսիա, պիտի ճանչեն Քօպուրկի իշխանն, եւ թէ Ռուսիա, կատարուած իրողութեան առջեւ, պիտի չատանայ բողոքելով.

Սոֆիա, 8 յուլիս

Ամեն ոք աներկբայ է սաստ թէ Քօպուրկի իշխանը պիտի ընդունի Պուլկարիոյ գահը.

Սոֆիա, 8 յուլիս

Քօպուրկի իշխանն ընդունեց Պուլկարիոյ գահը, պայմանաւ որ Բ. Դուռն եւ Տէրութիւնք վաւերացնեն իւր ընտրութիւնը.

Մոսկուա, 8 յուլիս

Մոսկովեան Վէտօմոսթի տնօրէն Պ. Քադքօֆի առողջական վիճակը միշտ ծանր է.

Հռոմ, 8 յուլիս

Կառավարութիւնն հրամայեց որ բժշկական այցելութիւն մը լինի իտալական նաւահանգստաց մէջ՝ Րօշֆորէ, Եօնիգայէ եւ Գառնէէ եկող նաւուց համար, որք կասկածելի կը նկատուին.

ԱԺԱՆՍ ՌՈՒԻԹԷՐ

Պէրլին, 7 յուլիս

Դաշնակցային Խորհուրդն որոշեց վերցնել ձիերու արտածութեան արգելքը.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 27 յունիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	111 1/2
3 » » » (վճռելին)	111 1/8
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 72 1/2
3 » » » (վճռելին)	22 80

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դաշնեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ա.)	Սէրի	16 2
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	16
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելու	»	16
Բարձրագոյն գին	»	16
Ղալաթիոյն »	»	15 38 1/2
Կէս օրին	»	15 38 1/2

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	38 12
Այս առաւօտ	38 12
Կէս օր	38 12

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն 1858) 1862)	Սէրի	24
» 1860) » 1863) » 1872)	Բ »	15 30
» 1865) » 1869) » 1873)	»	0· 16

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ երեկուան գոցուելու ...(Գ. Կ.)	գործ չեղաւ
Այս առաւօտ բացուելու	
Կէս օրին	

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4
Քրէտի Լիէնէրալ	Օսմ. »	7
Պանք տը Գօնս	» »	6
Սօս. Շիմէ է վաբէօր	» »	3 35
Թրամուէյ	» »	307 1/2
Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.	33 25
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լոտերիայի	»	86

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88 16
Անգլիական ոսկի	»	111
Բօլ Իմբէրիալ	»	90 18
Քրէմից	»	51 20
Ռուսական թղթադրամ	»	10 7
» արծաթ	»	74 20
Ֆիօրին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 17
Վեցնոց	»	102 35
Հինգնոց	»	102 35
Մէթալիք	»	98 10
Թաաֆիէ	»	17 10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 8 Յուլիս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսօլիտէ	101 11/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 1/2
» » » գոցուեցաւ	14 3/8
» » » Ա.	23
» » » Բ.	14 7/8
» » » Գ.	14 3/8
Օթօման 1871	76 1/4
փոխառութիւն 1877	88 1/4
Պանք Օթօման	9 3/4
Ռուսական փոխառ. 1873	95 3/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	74 1/2
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	97 3/4
Տայրա Սանիէ	71 1/2
Տօմանիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	95
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 40

Վիէննա, 8 Յուլիս, ժամ 4 երեկոյ

փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 30
Օսմանեան երկաթուղի	16

Բարիզ, 8 Յուլիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 45
» » 3 %	81 27 1/2
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 60
» » » գոցուեցաւ	14 57 1/2
» » » Բ.	— —
» » » Գ.	14 52 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	32 50
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	497 50
Գրէտի Լիոնէ	562 50
» Ֆօնսիէ	1357 50
Բամնեառամ Լիոնի	1232 50
Սուէզի Ջրանցք	1986 25
Ռուսական 5 % 1877 ի	98 7/8
Իտալական Ռանթ	97 75
Սպանիական (արտաքին)	66 5/8
Եգիպտական միացեալ	378 75
Բրիօրիթէ թիւրք	366 25
5 % Հելլենական	354 37 1/2
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 23

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
Ղ. Փ. ՋՈՐԲՈՒՐԵԱՆ

9 ՂԱԼԱԹԻԱ ՔՕՄԻՍԻՕՆ ԽԱՆԻՆ ԴԻՄԱՑ 9

Պրիւնսվիւքի 105րդ հանրածանօթ ու մեծաշահ վիճակահանութեան առաջին կարգը պիտի քաշուի յառաջիկայ յուլիս 2/14ին. ամբողջ մէկ մայր տոմսը 128 ղրշ. կէսը 64, քառորդը 32 ու մէկ ութերորդը 16 ղրուշ ոսկեդրամ ըլլալով Մեծարգոյ գնորդաց տրամադրութեանց ներքեւ դրուած է, որ փոքր գումարով մը 300,000, 200,000, 100,000, 80,000, 50,000 եւ մարքեր շահել ու կարելիութիւնը անհրաժեշտ է.

Նամակաց հասցէն է Ղ. Փ. Ջորբուրեան Ղալաթիա, իսկ հեռագրաց՝ Ջորբուրեան Ղալաթիա.

971

ԵԶԱԿԱՆ ԱՌԻԹ

Ընթերցասէր հասարակութեան դիւրութիւն մ'ընծայելու նպատակաւ պատշաճ դատեցինք մեր գրատան սեփական գրքերէն հետեւեալներն ի վաճառ հանել մեծագոյն զեղչերով.

	Գին հին	Գին նոր
Գաղտնիք Հաւատաքննութեան պատկերազարդ.	20	12
Բերայի Գիշերներ, վէպ հեղ.	15	8
Աբբա Գոնսթանթէն, վէպ թրգ.	10	6
Թուաբանութիւն ընդհ. 2 հտր.	76	20
Առողջաբանութիւն ամուսնութեան	8	5
Հազար եւ մի առարկաւոր բանք.	10	5
Բնական պատմութիւն Նախնական.	3	2
Համառօտագոյն բառարան հայ.-գաղ. հանդերձ գրուցարութեամբ.	10	5
Բառգրքոյկ հայ.-գաղ.	7	4
Նոր քերականութիւն հայերէն.	4	2
Ընթերցարան պատկերազարդ	2 1/2	2
Անկանոն բայեր գաղ. լեզ.	8	5
Ընդունելութիւնք » »	5	3
Նարեկ պատկերազարդ փոքր ոսկ.	17	10
» մեծագիր.	8	5
Սաղմոս բազմապատկեր փոքր.	8	4
Առաջնորդ անգղ. լեզուի.	10	6
Գեղագրութիւն Հայկական	5	3

Գնել ուզողները պէտք է դիմեն մեր գրատունն Ցակոբեան խան թիւ 13. Գաւառներէն յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին պայմանաւ որ 50 ղրշի գումարէ պակաս չլինին.

Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

919 8—10

ԻԼԱՆ
ՊԷՕՅԻՒՔ-ԱՏԱ ԻՉԻՒՆ ԹԷՆԷՃՃԻՒՀ ՎԱՊՕՐԸ

Իչ պու չէհրի հազիրանըն նիրմի սէքիզինճի բազար կիւնիւ Շիրքէթի Խայրիյէնին 35 նումէրօլու Նիւսրէթ նամ վաբօրու, հավա մի սայիտ օլտուղու հալտէ, Եէնի մահլէտէն սաաթ 6 սա հարէքէթլէ Մէզար պուրնու, Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Եէնի քէօյ, Պէյքօզ, Փաշապահճէ, Չըպուգլու, Գանլըճա, Միրկէօն, Պօյաճը քէօյ, Ա. Հիսար, Գանտիլլի, Պէյլէք, Վանիքէօյ, Արնավուտքէօյ, Գուրուչէշմէ, Չէնկէլքէօյ, Պէյլէրպէյի, Գուզկունճուգ, Օրթաքէօյ, Իսկիւտար, Պէշիքթաշ, Գապաթաշ իսկէլէլէրինէ ուղրայարագ, Պէօյիւք Ատա իսկէլէսինէ կիտէճէք, վէ օրատան տախի կիճէ սաաթ տէօրթ պուչուգտա հարէքէթլէ Պէշիքթաշ վէ Օրթաքէօյ իսկէլէլէրինտէն մաատա Եէնի մահլէյէ ավտէթ իտէճէք տիր.

Վաբօրու մէզքիւրէ բաղլէթ պուլունաճագ զէվաթըն խաթիրահաթ իթմէկլէրի, վէ ճէլպի մէմնունիյէթլէրինէ տիգգաթ օլունաճաղը կիպի, վաբօր տէրունինտէ էհվէն ֆիյաթլը թաամ տախի պուլունաճագ տըր.

Վաբօր իւճրէթի, կիտուպ կէլմէք իչուն պիր մէճիտիյէ տիր.

Եան գամարալարը իչուն այրըճա իւճրէթ ալընաճագ տըր.

Չօճուգլարտան նըսըֆ իւճրէթ ալընաճագ տըր.

664

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻԶ, 2 յուլիս 1887

Մեծապատիւ Խմբագիր,

Այս օրերս մխիթարութեան օրեր եղան ինծի համար. Մէկ կողմէն սիրելի եղբօրորդւոյս դպրոցական կենաց բարեյաջող աւարտման լուրը կ'առնուի Պոլիսէն, միւս կողմէն, հոս Եւրոպա, երկու սիրելագոյն բարեկամացս ղաւակաց վերջին քննութիւնները կը կատարուէին ամենայն յաջողութեամբ. Այլ ամենէն աւելի յուզեց զիս հանգուցեալ բարեկամիս, Քեաթիպեանին, եղբօրորդւոյն անցուցած քննութիւնը, յաւարտումն ուսմանց քաղաքական բարձրագոյն գիտութեանց դպրոցին որ աստ է Բարիզ. Ուսմանց նիւթերը զանազան ու բազմադիմի են այս դպրոցին մէջ ուր կը դասախօսեն աւագագոյնք յաւագաց, նախարար եղած կամ նախարար ըլլալու անձինք.

Մեր պատանին Քեաթիպեան ուրոյն ուրոյն ամեն նիւթոյ մէջ այնպէս հանդիսացեր է ինչպէս որ կը վայլէ այն անունին զոր կը կրէ, գեր ի վերոյ ամենէն. որպէս զի նաեւ ըստ առաջնակարգ արժանաւորութեանն առներ նաեւ առաջին մրցանակը, այս Բարիզի մէջ, պէտք էր որ օտարակա՛ն չըլլար.

Միտքս կուգայ, — ինչ որ բարեկամացս կը վերաբերի միտքէս չ'ելլար, — միտքս կուգայ որ հանգուցեալ բարեկամս կը գուրգուրար ու մեծ յոյսեր կը տածէր իւր եղբօրորդւոյը վրայ. Նա որ իր բոլոր կեանքին մէջ փայլեցուցեր էր հանճարին ու բարութեանը հետ, այն երկու խրարժէ մեծ պարգեւներն Աստուծոյ, բնաւորութեանն ալ կորո՛վ, ինչո՞ւ պէտք էր որ ապրելու քաջութենէն աւելի մեռնելու քաջութիւնն ունենար ու զրկէր մեզ իրմէ ու զինքն ալ զրկէր այն ուրախութենէն զոր պիտի վայելէր այսօր, զարմին մէջ տեսնելով յաւերժացեալ իր բարեմասնութեանց գոնէ մին միայն, գուցէ նաեւ ամենն ալ . . .

Փոխան իրեն որ ոչ եւս է, ես, իր մտերիմ բարեկամը, հանդերձեալս եւ ալ մեկնելու այս աշխարհէն, ողջագուրեցի եւ աղափարեցի իր հանճարեղ եղբօրորդին, իր անուանը եւ ամենուս անուան ըրած պատւոյն համար.

Գ. Ս. ՕՏԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵԱՆՔ

ՀԱՅ ԳԵՂԱՑԻՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՈՂՄԵՐԸ

«Խայ-քրիստոնեայ ենք մենք» կըսեն մեր գեղացիները, ու այն տեսակի չեչտով մը կ'արտաբերեն այս անունը, որի մէջ անոնց սրտի բոլոր Թընդիւնը կը լսէ մարդ.

Կեանքի հետ խաղցեր են մեր գեղացի Հայերը, ամեն բան վրայ տուեր են, բայց չեն փոխեր իրենց անունը. Երբ պէտք եղեր է կրակի ու արիւնի մկրտութիւններու մէջն ալ սրբացուցեր են զան. Հայ-քրիստոնեայ են, այո՛, մեր գեղացիներն, ու լաւ գիտեն, որ «փռօստութիւնն ու կաթոլկութիւնն ալ ֆրանկի մոտա են.»

«Կրեան իր կօտէն չ'ելներ,» կըսեն մեր գեղջուկները, ու կը հաւատան, որ իրենց կօտն ալ հայութիւն ու քրիստոնէութիւնն է.

Այն համոզումը ունին մեր գեղացիները, որ ամեն Հայ՝ քրիստոնեայ է ու ամեն քրիստոնեայ՝ Հայ. ազգութիւնը կրօնի մէջ կը փնտռեն, ու այն բանով կը տարբերին չատ մը ուրիշներէ, որ ամեն քրիստոնէութիւնն ալ հայութեան մէջ կը գտնեն.

Մեր պատմութիւն չգիտնալու տեսակով միայն կը ճանչեն մեր գեղջուկներն մեր ազգը, բայց գիտեն որ չատ հին ենք մենք, ու դարե՛ր կը պահեն մեր կռնակը. ու սրտի քոր մը ալ կը զգան, երբ այն անունները կը յիշեն, զորս Լուսաւորիչ, Տրդատ ու Քաջ-Վարդան կը կոչեն իրենք.

Իրենց ազգութիւնը, չատ բաժին, Հայ լեզուի մէջ կը տեսնեն մեր գեղացիներն ու կը սիրեն զան. օտար լեզու մը կը լսեն, կը խօսին ալ, այո՛, մեր այս գեղջուկները, բայց հայ լեզուով է, որ կ'արտայայտեն իրենց բոլոր սիրտ ու միտքը, ու անոր միայն կը վստահին.

Հայրենիքի գաղափար չունին մեր գեղացի Հայերը, ու ամեն մէկը իր ծընելատեղը կը ճանչէ, իր գեղ ու գեղախումբը, ու իր այս նեղ միջավայրը միայն կը գրաւէ իր միտքը.

Հայաստան անունը, իրաւ է, որ կը գործածեն մեր գեղջուկները, բայց այն միտքը չ'արտայայտեր անոնց մէջ այս անունը, զոր հայրենիք կը կոչենք մենք. ո և է գեղ, Թաղ ու տուն մը Հայաստան կը կոչեն մեր գեղացիները, ու հայութիւն կը նշանակէ անոնց մէջ այս անունը ու չէ Թէ հայրենիք.

Ինչ որ ազգային է՝ հայ անունի մէջ ամփոփեր են մեր գեղացիները, ու չատ պինդ պահեր են այս անունը. սակայն ուրիչ բան մը կը յարաբերէ մեր գեղերու մէջ այս անունը, զոր անոր դրոշմը կարելի է համարել, — եղբայրութիւն. Ամեն մէ հայ գեղջուկը ԱՂԲԷ՛Ր կը կոչէ ուրիչ մը, որ Հայ է, ու այս անունն է, զոր օր մը հայ-բանաստեղծը կ'երգէր, ու մեծ-ազգ մը նշանաբան կ'ընէ իրեն այսօր.

Ե. Մ. ՏՈՒՏՈՒԽԵԱՆ

ԳԻՏԱԿԱՆ

Նոր գաղափար մը — Խողովակաւոր յարաբերութիւնք Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ միջեւ. — Երկրաշարժք եւ Ելեկտրականութիւնն. — Ֆօթօֆօն. — Առանց առենաբանի առենաբանութիւն.

Օր նոր, գաղափար նոր, առաջարկութիւն նոր, եւ Թերեւս մերժում նոր. Ահա այս է Բրիտանական կղզեաց եւ Ֆրանսայի միջեւ նիւթական յարաբերութեանց բոլոր պատմութիւնն. Օր մը կ'առաջարկեն գետինը փորելով խոււղանման հաղորդակցել, մինչեւ իսկ գործադրութիւնը կ'սկսի, սակայն ընդդիմադիր ուղեղներ չեն Թողուր չարունակել. ուրիչ օր մը Մանշի մէջէն խողովակ եւ անոր մէջէն երկաթուղի չինել կ'առաջարկուի, դարձեալ ո՛չ. ուրիչ օր մը վրայէն կամուրջ չինել կ'առաջարկուի, կամուրջ՝ որ չը չինուած ջուրը կ'իյնայ. Եւ ահա այս անգամ կուգան առաջարկել դարձեալ խողովակ մը հաստատել Տուվրէն ի Քալէ, որուն մէջ դարձեալ երկաթուղի, վերինէն սա տարբերութեամբ Թէ խողովակը հազիւ մէկ մեթր տրամագիծ պիտի ունենայ, որով պիտի ծառայէ ո՛չ Թէ մարդկանց երթեւեկութեան, այլ նամակաց, մանր իրերու ևն, եւ պիտի հաստատուի ջրէն վեր, բարձր, բարձր, այնքան բարձր որուն տակէն նաւերն անցնին.

Աւելորդ է ըսել Թէ առաջարկութիւնը գաղղիական է ինչպէս միշտ, եւ մերժումն, եթէ տեղի ունենայ, անգլիական պիտի ըլլայ, ինչպէս միշտ.

Ջանամ ըսել Թէ ինչպէս պիտի ըլլայ այս խողովակը.

Նկատելով որ ջրոյ մէջ ընկղմեալ խողովակը չատ մը անպատեհութեանց կ'ենթարկի, ընդ որս կառուցման դժուարութիւն, ջրաբաշխական անթիւ պայմաններ, ամենափոքր ծակէ մը ջրոյ ներմուծմամբ կորուստ, նորոգութեանց դժուարութիւնք, ապականութիւնք ևն ևն, լաւագոյն կը համարուի վրէն անցնիլ.

Պիտի առնուն, ուրեմն, երկաթեայ տախտակներ, այնպէս ինչպէս կը վաճառուին ամեն տեղ, այդ տախտակներով վառարանի խողովակներու նման խողովակներ պիտի չինեն որ ունենան մէկ մեթր տրամագիծ, եւ երկայնութիւնն այնքան որքան է Տուվրէն ի Քալէ.

Այս խողովակը հորիզոնական դիրքով պիտի կախեն չատ մը ցիցերէ որք հաստատեալ են երկաթեայ աշտարակներու վրայ, որք կը նստին քարաչէն հիմանց վրայ, որք մինչեւ ծովուն յատակը կ'երթան կը հանգչին. 800 ական մեթր հեռաւորութեամբ են այս հիմունք եւ կը բաւեն, զի խողովակը նեղ է, Թեթեւ է եւ վար իյնալու վախը քիչ. Եթէ տեսած էք կախեալ կամուրջներ, դիւրաւ կրնաք գաղափար ունենալ այս խողովակին կերպարանքին վրայ. Եւ քանի որ չատ մը բարձրակայմ նաւեր կ'անցնին անտի, ի հարկէ բոլորովին պէտք են չատ բարձր ըլլալ այդ խողովակակիրք. Առանց հաշուելու 30 մեթրը (միջին հաշուով) ծովու խորութիւնը՝ 80 մեթր բարձրութիւն պիտի ունենան ջըրոյ երեսէն եթէ ո՛չ խողովակը, գէթ զինքը վեր բռնող սիւներն, որով ընդ ամենը 110 մեթր, ծովուն յատակէն հաշուելով. 110 մեթր սիւն, որոյ 40ը քարաչէն եւ վերի մընացածն երկաթ.

Ժամ է արդ որ խողովակին մէջ մըտնենք.

Տախտակամած մը, յատակէն 20 սանտիմէթր բարձրութեամբ, կը կրէ զոյգ մը երկաթեայ ուղիներ, որոյ վրայէն կրնան չարժիլ փոքրիկ վակոններ. Տախտակամածին ներքեւ փոքրիկ պղնձեայ խողովակ մը կայ որուն մէջ մխոց մը, կոթն վակոններուն կցուած, և եթէ օդահան գործիքով խողովակին հետ պարզուի և ճնչուի, մխոցն է կը մղուի և չարժմամբն ի միասին կը տանի փոքրիկ կառախումբը. Այժմ վակոնին մէջ դրէք ինչ որ կ'ուզէք, նամա՛կ կա՛մ լրագիր, կամ փոքրիկ առարկայներ ամենքն ալ կ'երթան և մեծ արագութեամբ. Պէտք չէ կարծել Թէ չատ փոքր են ասոնք, մէն մի վակոն երբ լի է, մինչեւ 500 քիլոկրամ կրնայ կշռել.

Նոյն խողովակին մէջ են նաեւ հեռագրական Թելեր, և Թելէֆոնի Թելեր, որք այսպէս չատ ապահով վիճակ ունին. Խողովակին դուրսն ալ կան զանազան յաւելուածք, զոր օրինակ հորիզոնական երկար տախտակներ, ուր կրնան չրջիլ գործաւորք որք անտարակոյս նորոգութեանց համար պարտին առեն առեն այցելել, և պիտի գտնուին դռներ, որք մէջը մտնելու պիտի ծառայեն. Ամբողջն պիտի արժէ 25,000,000 Փրանք. Նամակաց ևն առաքումը հազիւ 20 վայրկեան պիտի տեւէ և ապահով է. ոչ փոթորիկ, ոչ մէգ, ոչ չոգենաւներու երթեւեկութեան հազար տեսակ արգելքներ կրնան միջամտել և դժուարացնել Թըղթատարութիւնը, ինչպէս այժմ կը պատահի. Տեսնենք Թէ այս անգամ պիտի մը՞ընդա՞յ անգլիական ո՛չը.

* * *

Զարմանալի է դիտել Թէ վերոյիշեալ առաջարկութիւնը ոչ լողները ոչ ըսողները առանց ամենափոքր զարմացման և առանց ամենափոքր Թերահաւատութեան կը պատմեն և կը տեղեկանան. Ժամանակիս նշանն է սա. Հեռու ենք այն օրերէն յորում Թիէռ կը ծաղրէր երկաթուղին առաջարկողները.

Այսու հանդերձ անհաւատալի բաներու զարմացման Թմրութիւնը երբեմն չդիմադրեր այնպիսի պարագայից մէջ որ կարծեմք իրօք մարդու ուղեղը ցնցելու են. Ես չկրցայ անդիմադրելի Թերահաւատութեամբ կարդալ յօդուած մը զոր կը հրատարակէ Ռըվիւ Սիանթիֆիք, հեղինակութեամբ Պ. Ռ. Տէբինի.

Ո՞վ կրնայ գուշակել Թէ սերտ խնամութիւն կայ երկու հատ անջատ երեւոյթից մէջ յորոց մին Բնագիտական և միւսն Երկրաբանական. Ելեկտրականութիւն եւ Երկրաշարժք, իրարու հետ խառնուած տեսնել կարծեմ դիւրաւ հաւատալի չէ.

Սակայն ուշադիր եղիր եւ կը տեսնէք.

Մարսիլիոյ մէջ ասկէ յիսուն տարի առաջ Տր. Ա. Տէբին մը կար, այս Տր.ը ինչպէս սովոր է հիւանդ մը կը խնամէր, որոյ անունն Օր. Ֆ. Ռ. և հիւանդութիւնն ջղային. Դարմանն էր ելեկտրականութիւն (կայուն). Օրը երեք անգամ, եւ երբեմն ալ աւելի, ելեկտրական մեքենայն կը գործածէին ի պէտս հիւանդին. Գիտենք ամենքս ալ որ կայուն ելեկտրականութիւնը դիւրաւ կուտայ մեքենայն երբ օդը չոր է, և ընդհակառակն խոնաւութիւնն երբեմն բոլորովին կ'արգիլէ. Արդ, 1837 ին ձմեռը, չատ ձիւն, չատ ցուրտ և հետեւաբար չատ չոր ըլլալով փորձը լաւ կը յաջողէր, սակայն դեկտ. 25 էն 28, 1838 յունվար 25 էն 30 եւ փետր. 24 էն 28, բոլորովին դադրեցաւ մեքենային ելեկտրականութիւնը, մինչդեռ նախորդ օրերը չատ առատ էր, նմանօրինակ մթնոլորտական վիճակաւ. «Մեքենայս կը տանջ կ'ըսէ, տօքթէօրը, և յանկարծ կը ընդմիջէ այնպէս յանկարծօրէն որ անկարելի էր ապականոյն այդքան յախուռն կերպիւ ելեկտրական յատկութեանց փոփոխութիւնն ընդունել. Ապա ուրեմն եզրակացուցի Թէ օտար ազդեցութեան մը ներքեւ մեքենայս կը գըտանցէ եւ ուշադրութեամբ լրագրիս մէջ ամեն օր կը ջանայի աչքէ չփախցնել լուրերէն ամեն ինչ որ կը վերաբերէր երկրագնտի երկրաբանական երեւոյթից. Նշանակեցի անձրեւք, փոթորիկք, արագոյ կարգի մակընթացութիւնք, Թաթառք, երկրաշարժք, հրաբխային բորբոքմունք, հիւսիսայգք, մէտէօրայք ևն ևն. Եւ ահա, երեք, չորս և հինգ ամիսներէ վերջ տեղեկացայ Թէ հեռաւոր երկրաշարժք, ծովային արկածք, մեծամեծ մակընթացութիւնք տեղի ունեցեր են նոր լուսնի առեն դեկտեմբերի, յունվարի և փետրվարի մէջ որք ճշդիւ կը համապատասխանէին 27 դեկտ. 1837, 26 յունվար եւ 24 փետրվար 1838 Թուականներուն. Այս վայրկենին վստահ ըլլալով Թէ հետեւութիւններս ճիշդ էին, չարունակեցի ամեն օր ճշդիւ նշանակել երկրագնդի պատահարներն, քաղելով լրագիրներէն և յաժենուստ՝ ելեկտրականութեան սաստկութիւնը.»

Եթէ հեռաւոր տեղեր արտաքոյ կարգի երեւոյթներ մեր կողմերը ելեկտրականութիւնը կը նուազեցնեն, ապա ուրեմն անդ պէտք է աւելի ըլլայ նորա գոյութիւնը. Ըսել է Թէ ելեկտրականութիւնը պէտք է խիստ առատ ըլլայ այն տեղեր ուր երկրաշարժ մը տեղի պիտի ունենայ և կամ տեղի կ'ունենայ. Ահա՛ նշան մը, նախագուչակութեան միջոց մը որ յիսուն տարի առաջ գտնուեր՝ է և որ այժմ կը յայտնուի.

Անցեալ փետրուարի մէջ եւս ի Մօնբէլիէ, ինչպէս նաեւ ի Լօտէվ, նոյն երեւոյթը պատահեցաւ, այսինքն ելեկտրական մեքենայն, առանց որ և է պատճառի, կատարելապէս անգործ էր, մինչդեռ յաջորդ օրերն յանկարծ վերստին ստացաւ զօրաւոր կայծեր տալու կարողութիւնը.

Նմանապէս փետր. 23 ին, Նիսի մէջ տեղի ունեցած ուժգին երկրաշարժին օրը, մօտակայ բերդին մէջ Մուլէի պահակը, որ հեռագրաւ կը խօսէր իւր պաշտօնակցին հետ, որ ի Քալէ, առաւօտեան ցնցումները պատմելով. յանկարծ ուշադիր եղաւ Թէ առեն առեն հաղորդակցութիւնն կ'ընդմիջուէր, և գործիքները խանգարեալ կերպարանք ունէին. Մտադրաբար երբ առաւ խօսքը չարունակելու համար, ուժգին երկրաշարժի ցնցում մը նոյն վայրկենին տեղի ունեցաւ, դիմացի պատը վեր ի վայր ճօճեցաւ և ինքն ալ աջ բազուկին վրայ ելեկտրական զօրեղ ցնցում զգաց, այնքան սաստիկ որ ինկաւ աթոռին վրայ և մի քանի ժամ բազուկը անկարող եղաւ գործելու. Հեռագրական գործեաց նմանօրինակ խանգարումը տեղի ունեցաւ առաւօտեան ժամը 6 ին եւս.

Շատ անգամ եւս դիտուած է Թէ երկրաշարժք առաւել սոէպ կը պատահին առատ անձրեւներէ վերջ և ծովեզերեայ տեղեր ուր ծովը կը Թրջէ զհող. Բացատրութիւնն ինքնին կուգայ, այսինքն Թէ այդ յորդառատ անձրեւներն և ծովու ջուրն հողը ծծելով և զանազան ճամբայներով կը Թափանցեն երկրի ներսի խաւերը. Անդ տաք է. Ջուրերը կը չոգիանան և ինչպէս չոգեչարժ մեքենային կաթսային մէջ, ստորերկրեայ խոռոչներու մէջ չոգին ճնչում առաջ բերելով կը դղրդէ և կը պատռէ պատերը, և ահա երկրաշարժք.

Սակայն վերոյիշեալ դիտողութիւններէն կ'երեւի Թէ ասկէ տարբեր է բուն երկրաշարժից պատճառը, քանի որ ելեկտրականութիւնն ալ դեր ունի. Թերեւս նոյն իսկ այդ յորդառատ անձրեւներու պատճառն ալ ելեկտրականութիւնն է, որոյ մեկնութիւնը եթէ հեշտ չէ, ստուգութիւնը չէ անկարելի, եթէ մտածենք Թէ կայծակն ու փայլակն ելեկտրականութիւն են և անձրեւաբեր ամպերը լի են ելեկտրականութեամբ.

Ամեն սաթիւ, կրնանք օգուտ քաղել երեւոյթին նորատիպ կերպարանքէն և գիտնալով Թէ երկրաշարժք ելեկտրականութեամբ օժտեալ երեւոյթներ են՝ չատ պարզ կ'ըլլայ գուշակել երկրաշարժից մերձակայութիւնը, պարզապէս չափելով երկրի ելեկտրականութեան չատնալն. Այս չափը տուող պարզ գործիք մը կայ որ կ'անուանի Կալվանօմէթր. Կալվանօմեթրը, որ ժամացոյցի նման կլոր տախտակ մը ունի, հանդերձ սլաքով, խիստ զգայուն է և ի պահանջել հարկին ոչ Թէ միայն ցոյց կուտայ, այլ նաեւ կրնայ արձանագրել երկրային ելեկտրականութեան աստիճանը.

* * *

Ելեկտրականութիւն, ելեկտրականութիւն, դարձեալ ելեկտրականութիւն. Ամեն բանի մէջ է այս դիւթական զօրութիւնն. Եթէ ըսեմ ձեզ Թէ ելեկտրականութիւնն իր ազդեցութիւնը տալով լուսանկարին կարող է այնպիսի բաներու պատկերն առնել որք չեն տեսնուիր, մի զարմանաք. Զորօրինակ, Ազգային Երեսփոխանի մը առենաբանութիւնը. Նա պիտի խօսի լուսանկարի գործիքին առջեւ եւ երբ խօսքն աւարտի, պիտի տեսնէք տախտակի մը վրայ չատ մը կէտեր, գիծեր, որք անընթեռնելի են մեզ համար. Գործիքը կը կարդայ և բարձրաձայն կ'արտասանէ.

Փորձեմ բացատրել.

Նախ ըսեմ Թէ Ֆօթօֆօն անունով գործիք մը կայ Կրահամ Պէլլ բնագէտէն հնարուած, որ Թէլէֆօնին մի տարբեր տեսակն է. Սա՛ իսկ կը բաղկանայ ձայնի և լուսոյ և ելեկտրականութեան սարօրինակ խնամութեամբ. Կրահամ Պէլլ առաւ Սէլէնիոմ կոչուած մարզ մարմինն և ուշադիր եղաւ որ այդ մարմինն եզական յատկութիւն մը ունի. Ելեկտրականութեան առաւել կամ նըւազ հաղորդիչ է ըստ լուսաւորութեան. Ցերեկ առեն նոյնպէս չը հաղորդեր ելեկտրականութիւնն ինչպէս գիշեր առեն. Արդ, եթէ ունինք Թելեֆօն մը որուն մետաղեայ փայլուն տախտակը կը Թրթռայ ձայնի ալեաց ազդեցութեամբ, եթէ սա իբր հայելի լուսատու ազբեր մը, լոյսը ցոլացնէ հեռաւոր կէտի մը վրայ, իւր ճօճմամբ լուսեղէն ճառագայթայ հպատակ չարժումներ պիտի ունենայ և եթէ դըտնուի այդ հեռաւոր կէտին վրայ սէլէնիոմի կտոր մը, որու վրայ իյնան լուսաւոր ցոլացեալ ճառագայթներն՝ այն ճառագայթից փոփոխութեամբ սէլէնիոմն առաւել կամ նուազ պիտի լուսաւորուի, և սորա լուսաւորութեան աստիճանաց համաձայն ելեկտրականութիւն հաղորդելու կարողութիւնը պիտի փոփոխի. Այժմ ոչինչ կը մնայ ընել, բայց եթէ ելեկտրական հոսանք մը անցունել սէլէնիոմէն, հոսանք որոյ սաստկութիւնն զգալի փոփոխութիւններ պիտի կրէ, ըստ լուսաւորութեան հաղորդիչ մարմնոյն և որ կապուելով Թելեֆօնի մը, նմա խօսել պիտի տայ.

Բացատրութիւնս հակիրճ է, սակայն անկարող եմ ասկէ աւելին ըսել այս տեղ. Ինչ որ է, այդ է Ֆօթօֆօնը. Ֆօթօֆօնը պարզ Թելեֆօնի մը վրայ առաւելութիւն մը ունի, այն է առանց Թելի գործել. Պէքէրթուչէն Իսկիւտար կրնաք խօսիլ Ֆօթօֆօնով, մինչդեռ Թել պէտք է Թելեֆօնի համար. Իրաւ է որ Ֆօթօֆօնն չատ փափուկ է եւ պատմելու չափ գիւրին չէ գործածելը.

Այժմ գանք լուսանկարին.

Առենաբանը կը խօսի հայելափայլ նուրբ մետաղեայ Թիթեղի մը առաջ. Սա կը Թրթռայ նորա ձայնի ազդեցութեամբ. Անդին լուսատու ճրագ մը կամ ելեկտրականութեան մը կայ որոյ լոյսը զարկած է այդ Թիթեղին եւ հետեւաբար կը ցոլանայ. ո՞ւր, լուսանկարի զգայուն գործիքի մը վրայ. Անդ պատկեր կը գծէ, այսինքն կ'արձանագրուի եւ կ'արձանագրէ Թիթեղին զգացած զանազան չարժումներն իրենց ձեւերով.

Ահա՛ ունեցանք ճառին արձանագրութիւնը.

Ապա կ'առնենք այդ արձանագրութիւնն եւ նորա վրայ քլիսական փորձերով լուսաւոր մասերը փայլուն կը Թողունք և մնացեալը աղօտ.

Հետեւաբար բաւ է այս տախտակին լուսաւոր լարերէ մէ մէջ գետեղել, ուր զօրաւոր լոյս մը վրան ուղղելով ցոլանայ սելենիոմի տախտակի մը վրայ, որ կապուած է Թելէֆօնի մը Թելերուն. Երբ առենաբանին խօսքերուն նշանները լոյսն ցոլացնէ զգայուն սելենիոմի վրայ, սա կը փոխէ իւր ելեկտրական յատկութիւնները ըստ առենաբանութեան խօսքերուն, և ներգործելով Թէլէֆօնին վրայ կը լսէք յայնժամ Թէլէֆօնն կրկնել.

Այս գիւտն ընդն է Պ. Լէօն Իսկիւ.

«Եթէ, կըսէ Պ. Մաքս տը Նանսութի գիւտը պատմելով, գիւտն տայ ինչ որ կը խոստանայ, տպել և լաւ խօսելու կարողութեան զուրկ մարդիկը, ծանր պարագայից մէջ փոխանակ անձամբ անձին ներկայանալու՝ հանդարտ մտօք լուսանկարի մը առջեւ արտասանուած ճառի մը կլիչէն պիտի ղրկեն. Ժողովրդային օգտակար բանախօսութիւններ յանձնուս պիտի կրկնուին և տարածուին ի բազմակայութիւնն բանախօսին և հանդիսականք ալ պիտի չասէին զի չկայ իրենց առաջ առենախօսն մը որ չատ մը ձեւեր կընէ, կաղապակէ, կը քրտնի, կը սրբուի, յուզեալ աչքերը կը բանայ և սրտառուչ կլկլկո ձայներ հանելով զուարճութեամբ ջուր կը պարպէ կոկորդն ի վար՝ հուսա անբանախօսն բանախօսութեան և կեցցէ Պ. Իսկիւ.»

Ց. ԽՈՒՍՈՒՓԵԱՆ

ՍՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Շատ պարզ պատմութիւն մ'է այն զոր պիտի պատմեմ ձեզ հիմա, և զոր ինձմէ առաջ ոչ ոք ըսած է ձեզ.

Այդ պատմութիւն բոլորովիմբ հիմնուած է ամենէն մեծոգի, ամենէն գովելի զգացման վրայ, — որդիական սէրը.

Ծննդեանէ փափկասիրտ ղաւակաց չատ պատմութիւններ կան ուրիշ, Սկըսեալ այն աղջիկէն որ կաթ տուաւ իւր բանտարկեալ ու սովալլուկ հօրը, մինչեւ Օրեւորդ տը Սոմպըւօլ որ իւր հայրը կառափնատէն ազատելու համար՝ հաւանեցաւ գաւաթ մը մարդկային արիւն խմել, — որդիական անձնուիրութեանց չարքը չատ երկար ու չատ փայլուն է՝ ի մեծ բարեբաղդութիւն մարդկութեան.

Իմ պատմութիւնս երկու տարուան պատմութիւն մ'է, ու պիտի պատմեմ ձեզ զայն իւր սրտաչարժ պարզութեամբը.

Բիէռ Լաուի, 143րդ գունդին մէջ մտնելէ վեց ամիս յետոյ Թօնքին գնաց. Քսան և մէկ տարեկան էր, աւիւն ունէր, երակացը մէջ եռացող արիւն ունէր, և ուրախութեամբ իմացած էր իւր մեկնումը դէպի Սեւ-Դրօշակաց երկիրն, ուր այն առեն կատաղաբար կը կռուէին.

Իւր ետեւ կը Թողուր միայն պառաւ մայր մը, — ծիծաղկոտ պաշտելի դէմք, արծաթագեղ մազեր, օրհնելու պատրաստ ձեռներ ճո՛ճճերմակ, ազգուէն մարմին և քաջարի սիրտ, — եւ Ֆրանսայէն հեռանալէ առաջ գնաց տեսաւ զայն.

— Բիէռ, ըսաւ, ղաւակը գրկելով, քեզ միայն ունիմ աշխարհի վրայ եւ կ'զգամ որ մօտ է մահս. Ցաճախ պիտի գրե՞ս ինձ անկից.

— Այո՛, անուշիկ մայրիկ.

— Գէթ ամիսն անգամ մը, ինչպէս չէ՞, ինչ վիճակի մէջ ալ գտնուիս.

— Կ'երդնում հօրս գերեզմանին վըրայ որ պիտի կատարեմ խնդիրքդ.

* * *

Տղան մեկնեցաւ, ու քիչ յետոյ Ֆրանսան իմացաւ Թէ ճակատամարտը, սաստկապէս յառաջ մղեալ, նոր ու վտանգաւոր առիթներ կը լինէին զինուորաց՝ փառքով ծածկելու համար զինքեանս.

Պառաւ մայրը կը դողդղար ամեն առաւ. Բէշէ ժեռնալի վերջին լուրերը կարդացած առեն, և կ'սպասէր, մեղմաձայն մրմնջելով, երեսը խաչակնքելով.

— Աստուա՛ծ, ղաւակս անգամ մ'ալ տեսնելու չափ պիտի ապրեցնե՞ս ինձի.

Օր մ'ալ նամակ մ'ստացաւ սա իմաստով.

«Սիրելի մայրիկս, վաղը պիտի կըռուինք, և ամենքս ալ պատրաստ ենք մեր պարտքը կատարելու. Կ'ուզեմ նըչանաւոր հանդիսանալ ու արժանի լինիլ քեզ. Բայց մի՛ վախնար. Հասակս չատ բարձր չէ. Սեւ-Դրօշակները միշտ վերէն կրակ կ'ընեն, և գնտակները գլխուս վրայէն պիտի անցնին . . .»

Պառաւ մայրն արցո՛ւնք Թափելով համբուրեց այդ նամակն, և աղօԹեց զաւկին համար.

Ամիս մը չէր անցած, երկրորդ նամակ մը հասաւ, աւելի կարճ.

«Սիրելի մայրիկս, քաջի պէս կռուեցանք. Ճակտիս վրայ ճանկռտուք մը առի, — չնչին բան մը — և դրօշակ մը խլեցի Չինացիներէն. Սիրտդ ամուր բռնէ. Հիւանդանոցն եմ, ու պզտիկ աղջկան մը պէս կը դարմանուիմ, դըպրոցէն փախչող տղու սոււտ հիւանդութեամբ. — Ամեն բան լաւ է.»

Ալեհեր պառաւը խաչակնքեց երեսն, հպարտութեամբ ժպտեցաւ, ու գնաց եկեղեցին ժամ մը վառեց Աստուածամօր առջեւ.

Դարձեալ ամիս մ'անցաւ, ու ցըրուիչն երրորդ նամակ մը բերաւ.

«Գունդին հրամանատարն օրակարգին անցուց զիս, որովհետեւ Սեւ-Դրօշակներէն խլեցի — մեռաբսեայ կարմի՛ր դրօշակ մը գնդաձիւս. Թօնքինի բոլոր բանակը գիտէ զաւկիդ անունը. Ճանկռտուքս աղէկ է. Հոգ մ'ընէր բընաւ և ինքզինքդ լա՛ւ նայէ.»

— Քա՛ջ տղաս, մրմնջեց մայրն արցունքները սրբելով. Տա՛ր Աստուած որ առողջանալէն յետոյ չատ առաջ չը նետուէր նորէն.

Ամիս մը յետոյ, չորրորդ նամակ մը կ'ըսէր.

«Սիրակա՛ն մայրիկս, տասնապետ եղայ. Առաջին աստիճանը վաստկեցայ, մարեջախտի աւագանին ծայրն, — եթէ տակաւին մարեջախտ անուանէին. Եթէ վերադարձիս Թեւերուն երկու կարմիր երիզները տեսնէիր, անշուշտ պիտի դնէի՛ր աւելի սքանչանալու համար. Այդ հագուստը չատ կը վայլէ ինձ. Վէրքս լմնցաւ, բժշկուեցաւ, մոռցուեցաւ.»

— Տասնապե՛տ, տասնապե՛տ է. Վէրքն ալ բժշկուեր է. Փա՛ռք Տիրոջն, ըսաւ բարի պառաւը.

Եւ արթամթածում կնոջ այտերը կարմրեցան կարդալով հինգերորդ նամակն, այսպէս գրուած.

«Պաշտելի՛ մայր, ո՛ղջունէ, կ'աղաչեմ, — կամ մանաւանդ գրկէ չուտով և ուժով, — մօրուդ, աւա՛ղ, — ղաւակդ, որովհետեւ քու սիրոյդ և ամենուն յարգանաց արժանի է. Այս առաւօտ ընդհանուր զօրավարէն ստացայ զինուորական միտալը. — Մա՛յր, այս նամակիս մէջ պիտի գտնես կանաչ եզրով դեղին ժապաւէնի մը կտորն. Իմ պատուանշանիս կտորն է քեզ համար. Չէ՞ մի որ պէտք է ամեն բանիս մասնակից լինիս . . .»

* * *

Արդ, մտի՛կ ըրէք պատմութեանս վերջը.

Մայրիկը պառաւ էր, չատ պառաւ, բոլ ձեռ, ու կենաց հողերն յոգնեցուցած էին զայն. Իւր սիրեցեալ զաւկին վերջին նամակն ստանալուն յաջորդ օրը մեռաւ, հանդարտ, ժպտուն, հոլ և հոգւոյն քրիստոնեայ.

Եւ ամեն անոնց որք իւր բարձին գլուխը կուլային, — որովհետեւ իւր երկար կենաց մէջ միշտ բարի եղած էր և չատեր զայն կը սիրէին ու եկած էին ներկայ լինել նորա վերջին վայրկեաններուն, — կըսէր մեղմ ձայնով մը, նման ձայնին հրեշտակաց որոց մօտ կ'երթար.

— Ամենէն աւելի անոր վրայ կը ցաւիմ որ չկրցայ անգամ մ'ալ գրկել զաւա՛կս . . .

Այդ վշտով մեռաւ. չըԹանցը վըրայ ժպիտ մը սփռուր, հուսկ յետին հառաչ մը, ու դող մը բոլոր մարմնոյն վրայ, և բարի պառաւն երկինք համբարձաւ.

Եւ անդ սկսաւ իրեն համար անճառ ուրախութիւնն, անհնկալ իրողութեամբ մը զոր ոչ ոք կրնար գուչակել.

Ոնդ գտաւ իւր սիրեցեալ տղան, — իւր միակ վիշտն աշխարհէս մեկնած ատեն.

Որովհետեւ վերջին չորս նամակաց մէջ պատմուած դէպքերը մէկ օրուան մէջ տեղի ունեցած էին, Բիէռ կըռուած էր, գիւցազնի մը ընԹացքն ունեցած էր, վիրաւորուած էր, տասնապետ անուանուած էր եւ զինուորական միտալն ստացած էր, — միեւնոյն օրուան մէջ.

Սակայն, երեկոյին, մեռած էր իւր ստացած վէրքէն.

Եւ, ոգեվարի առաջին րոպէին, գիտնալով Թէ իւր մահուան ծանուցումը պիտի մեռցնէր այն որ կ'սպասէր իրեն, չորս կարճ եւ ամփոփ նամակներ գրած էր, — որովհետեւ ձեռքը կը յողնէր եւ մարմինը կը տկարանար, — եւ յանձնած էր զայն իւր պաշտօնակից, որ չատ կը սիրէր զինքը, խնդրելով որ ամեն ամիս իւր պառաւ մօրը ղրկէ զայն, եւ բարի կինն այդ վանք խաբէութեան չնորհիւ կրցած էր հինգ ամիս եւս ապրիլ, երջանիկ եւ հպարտ իւր զաւկին վրայ, որ անյուսալ երկնից մէջ նա կ'սպասէր.

Որովհետեւ, խօսքը մէջերնիս, ընԹերցող բարեկամ, երբեք չեմ հաւատար որ Տէրն յանձնէ մը համարած լինի մեծոգի սուտն, անհնար զաւկին այս սքանչելի ստախօսութիւնը.

ԱՐՖՈՆՍ ԴՈՒՊԻՒ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

ՍԻՄՈՆ ԷՖ. ՍԷՖԷՐԵԱՆ

Այս անգամ փոխադրած է գրասենեակը իւր գրասենեակն ի Գալաթիան խան, Թիւ 2, ի Ղալաթիա, Վօյվօտա հասատեան.

Պատրաստ է ստանձնել գործոցկից պայմաններով քաղաքային, առեւտրական, պատժական, եկեղեցական, վարչական և ևն խնդիրներ և դատերը փաստաբանութիւններ, հայ. տոմակ, ինչպէս և կը ստորագրէ օրինական խորհրդատուութիւններ և Թարգմանութիւններ և հայերէն և կամ գրագրական կարգադրութիւններ.

909 8—14

ՏԻԿԻՆ ԱՅՐԻ ՄԱՈՒԻԻ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ

Շրջազգեստք և այլ Նորաձեւութիւնք

Զափաւոր գիներով

Մեծ-Փողոց Բերայի, Թէաթրի Անց, 2, Հոլանտական Դեսպանատան դիմաց.

976 1—26

ԻԼԱՆ

ԽՕՋԻՆԵԻ ԽԱՍԱՐ ՇԱՀԱՆԷ

Հուղլաղուր աղայալրը իւլին աղըեաֆագ չակր, եուջյեֆ սամարիգիլի ազատագրիւ Թէյժըրը րուժմինի պիլեինե չարլքլղաէ կիւնիւ պաղանաճարլաստ, Թայլսը օպալգրին բաղաքեք չարլքլղաէ կիւնլիւր Խօջինէի Խասար Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

25 Հազիրան 303

963 1—3

AU PHANTÉON

ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ

Բերա Մեծ Փողոց Կալաթա Սէրայի մեծ դրան դէմ Թիւ 206

Գալֆօրուլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան Թէ, ամառուան եղանակին համար, Բարիզ [illegible] և բրդէ գեղեցիկ կերպասներ, ամեն տեսակ նորաձեւ ճաշեներ ևն.

Բոլոր այս ապրանքներն, որք վերջին նորաձեւութեանց կը համապատասխանեն և ընտիր տեսակէ են, խիստ աժան գներով կը վաճառուին.

Հարսանեաց օժիտ պատրաստող ընտանիքներ մեծապէս պիտի օգտուին եթէ ուղղակի Գալֆօրուլօ եղբարց վաճառատունը դիմեն.

399 12—15

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ 531

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ — ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788964

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև կըր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ծխելին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

— Ֆէս վէ Իզմիտ ֆապրիգալարը լաճիվէրտ նէֆէր չուհասը գըրըընթըսը իլէ Ինկիլթէրրա լաճիվէրտ նէֆէր չուհասը գըրըընթըսը, պէրվէճըը թահմին բիլօ ձն սէքիզ պին հէտի հիւզ գըրգ, պէշէր քիլօսը հիրմի սէքիզ բարա.

Պօզ րէնկ Մայա տաղը ապասը գըրըընթըսը, պէրվէճըը թահմին քիլօ պին պէշ հիւզ, պէշէրի օթուզ պիր բարա.

Պօզ ապա գըրըընթըսը, թահմինէն պէշ պին իքի հիւզ սէքսէն իքի քիլօ, պէշէրի ձն ալթը բարա.

Կիւվէզ վէ էնգրտի չուհասը գըրըընթըսը, թահմինէն բիլօ իքի հիւզ, պէշէրի օթուզ պէշ բարա.

Ամէրիգան գըրըընթըսը, թահմինէն սէքիզ հիւզ քիլօ, պէշէրի հիրմի հէտի բարա.

Մալլութ չուհա վէ պէզ վէ ապա գըրըընթըսը, թահմինէն իւչ պին քիլօ, պէշէրի ձն բարա.

Նիզամիյէ էյլիւլ անպարընտա միւթէրաքիմ վէ մէվճուտ օլուպ ֆիրուխթ օլունմագ իւզրէ միւզայէտէյէ գօնուլտըղը էվվէլճէ տախի կազէթալարըն իլան խրլըն պէրվէճըը պալա ալթը գալէմ գըրըընթը ֆիյաթը մէվզուալէրի իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ թէմմուզը րումինին պիրինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար չուրութը մուգարրէրէսի իլէ պէշէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլէրտէն; ֆիյաթընըն զամմը իլէ իշթիրայա թալիպ օլանլարըն վէ իքինճի բէնդ'չէնպիհ կիւնիւ հիւզատէ պէշ զամմընա բաղլըպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

25 Հազիրան 1887 — 945
Նօ. 43 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Իքինճի օրտուի Հիւմայուն մէրքէզ վէ մէվագիինտէ պուլունան ասաքիրի Շահանէ մուայէնէսիմթը իչիւն միւպայէա օլունաճագը իլան գըլընան լազմըն իչպու հազիրանը րումինին հիրմի տոգուզընճը կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլէրտէն վէ օթուզընճը կիւնիւ թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան հիւզատէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

25 Հազիրան 1887 — 946
Նօ. 44 — 2—3

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ՉԷՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼՆ

Տօքթօր Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողատապը, թոքերու մխ հազագի, թոքերում չնչափողի, չնչարգելութիւն ևլն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կոտրուտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'ափոփէ ու կը կազդուրէ։

Տր. Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս բնծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վրայ ունեցած ուժգին և միօրինակ նուաճող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր աւաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Չէրրի Փէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած որիչ ամեն դեղերէ գերադանցն է և համեղ. բնաց շատ հաճելի լինելով փոքր տըպը շատ դիւրաւ կ'առնուն։

Գործածութեան եղանակը չիշերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան փաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախուի նաեւ քաղաքիս մէջ գտնուող դեղագործաց քով։ 531

ՖՐԱՆՔՕ–ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԵԱՄԲ

Այստնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Պահեստ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստ	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լոմէն Բարաբոր
» Կենտրոն գործակալ. Մ. Նազարէթ Նազլեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց ապահովութեան ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր աղջկանց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Անձինք կը համոզուին ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իրր նախախնամական պարտականութիւն մ'է, տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել, կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր պէտքի կենն և զաւակունքն, աղքատութեան տխուր ճիրաններէն հեռի պահելու համար ուստի արդար հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և փոխադարձութեան մասնաւոր առաւելութեանց որ մէն մի տարի Պիւտճէին մէջ ի ներկայութեան կապիտալին պաշտօնէից տեղի կ'ունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել տնօրէնութեան։

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրինակ.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապահովագրուած կըլլայ իւր ընտանեաց ևլն. ևլն։

Փափաքողք պատասխան են ընկերութեան պատասխանատուութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն առնուլ Եւրոպայի մեծ դրամատուններէն։ 65

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE de CHEVRIER

ՇԵՎՐԻԵՐԻ ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ԶՏՈՒԱԾ

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ Լեգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մէճիտիէով, ֆօռնիւր Իզապէլ-լա-Գաթոլիք պատուանշանին։

ՃԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹՈՒԽ	ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ
Մորու ձկան իւղը խայծղանով զտելով, Պ. Շէվրիէ այդ հեղուկին տուած է անհոտութիւն և համ, միանգամայն ամբողջութիւն թողով անոր բուժիչ յատկութիւններն։ Այս գիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, մրցանակ և պատուոյ վկայական։ Նոյնպէս պատշաճ բժիշկք ասոր հաստատեցին զայն ամէն անկիւններէն։	Պ. Շէվրիէ իւր գիւտը կատարելագործած է խառնելով մորու ձկան երկաթախառն իւղ մը պատրաստելով։ Հակառակ այս յաւելման, իւղը զիւրաւ կը մարսուի և բնաւ անդամութիւն չպատճառեր։ Ասոր նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի թոքախտի, Պրոնշիթի, Վատութեան և Խոցի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։ 711

Ընդհ. մթերանոց, Արքայադեղերը Ն. ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս
Միեւնոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԷՎՐԻԷԻ կազդուրիչ ԳՕԳԱՅԻ ԳԻՆԻՆ։

ԱՊԱՀՈՎ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ
ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ս. Գօսբոտնեան պար.—Լուսնոտութիւն—Արգանդախեղդ—Հիւանդութիւնք ուղեղի և ողնածուծի ֆղաճղութիւնք, գլխու պտոյտք, ջղային տագնապք, ցնցմունք, քնատութիւն, ուղեղային բորբոքում, սրտխառնութիւն

ՍԻՐՕ ՀԷՆՐԻ ՄԻՒՐԻ միջոցաւ

Քիմիապէս մաքուր բողասեռնիի պռոմիւրով

15 տարուան ԱՊԱՀՈՎ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ Փարիզի Հիւանդանոցաց մէջ գործածութեամբ։
Շատ կարեւոր տեղեկութիւնք կը տրուին փափաքողաց ձրիաբար

Հէնրի Միւռ, ի Բօն-Սէնդ-Էսբրի (Ֆրանսա)

Մեծաքանակ կը վաճառուի ի Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիոյ Մեծ փողոց, Կ. Պոլիս։
Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարանաց մէջ։ 816

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ — ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

Ամենազգու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայները և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային գրութեանց կազմաւորութեան և Զարգացման յայժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, Փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւայլն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժասպառութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչարք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալեքսանտրի դեղարան Տէլլա-Սուտա, նրա մեծ փողոց 169։ 766

ԿԱԼՁԻԻ ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ՓՈՇԻՆ

ԱՄԵՆԱԶԴՈՒ ԴԵՂ մ'է Մլուկներու, Լուերու, Ոջիլներու, Ճանճերու, Մժեղներու, Մրջիւններու, Թրթուրներու, Հիւսի որդերու ևլն դէմ։

Քիլօն կը ծախուի 12 Փրանք. Թղթատարութեան միջոցաւ, 100 կրամն 1.95 Փր. է.—Դիմելու է առ Ե. ԿԱԼՁԻ, 71, Քուա տ'Էրպոնվիլ, Լիոն։

Արեւելից համար ներկայացուցիչն է Դեղագործական Մթերանոցն, Ղալաթիոյ Մեծ փողոց, 35, Կ. Պոլիս։

796 — 7—10

ՍԻՆԿԵՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ փաշա, 90,—ի Ղալաթիա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Ղալաթիա Սէրայի դիմաց։

Ժ. ՆԻԼՏԼԻՆԿԸՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։ 626

ՍԻԿԱՐԷԹԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԾԽՈՂՆԵՐԸ

Պարտին գործածել միմիայն 841

JOB

կամ բնաւ չծխել
ԺԱՆ ՊԱՐՏՈՒ
Ստորագրութիւն
Jn Bardou
այս նշանով միայն կը ջինի

ՖԻՆՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Այս ընկերութեան շոգենաւք կը մեկնին Լիվերփուլէ և Մանչեսթրէն ամէն շաբաթ.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եօրքի, Պոստընի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար. նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչեսթրի, Պրատֆորտի ևն. համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը։

Ընկերութեան շոգենաւերը Նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակալ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕՆ
Թիւ 1 Միւնիւք Համալ փաշա խան Ղալաթիա

561

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Այս կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերփուլէ և Արեւելից մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճերիան	2500	Ֆլորենտեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Իլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իպերիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեպանեան	2200
Քաստիլեան	800	Լիկուրեան	2500
Գոյրենեան	2000	Լիպան	800
Տալպոյ	700	Օպորթօ	700
Էճիբթիան	3700	Բերսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերփուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Զմիւռնիա, Պ. Պ. Ֆօրպէր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վլաստոս և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլէրի.
Տիրա, Ա. Մ. Մավրոքորտատոյ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուէպս և ընկ.

546

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՎ
Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէրանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարաթոն	2,500
Պառառլօ	3,500	Միկօ	2,000
Պօրոտինօ	2,200	Ներօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթելլօ	5,000
Գէլրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օգրանդօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օզգօ	2,000
Գոդօ	2,000	Բարիթնէ	1,200
Գոմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տաթօ	2,500	Բամփէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Ռիգօ	2,800
Էրազմօ	2,600	Ռիալթօ	1,400
Տրաֆօ	2,600	Ռինալտօ	3,200
Ֆալգօն	800	Ռոլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Ռոմանօ	3,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիգանօ	2,200	Սաբֆօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտոս	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիչէր	1,300
Հումպէր	1,200	Թոլէտօ	2,800
Ճիւոօ	2,900	Քամդօ	1,600
Քէլսօ	2,100	Եէտոլա	1800
Քօպօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,300	Զէնօ	1,100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ կան

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՐԴՈ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

551

ԲՕԲԱՍԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերփուլի, Մէյսէլլոնէի և Օտեսայի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ալֆա Ռոմէօ	3,000	Պէզ
Ալզարիա	2,500	Ռոպինսոն
Ալգարվիա	2,500	Գրիւէըլուտ
Լազարիա	2,500	Ուիլսօն
Մասեդոնիա	3,500	Մարշ
Բուլկարիա	2,300	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնս ամենաւոր շոգենաւ վճառաց կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուի ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ
Գործակալք

536

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերփուլի և Մէյսէլլոնէի մէջ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քարնագուա	4200	Աֆրիքա	3000
Ֆերոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէբթիւն	3000
Սէսօստրիս	3250	Բէրտա	300
Թիպս	3250	Լոգիուս	800
Մակեդոնիա	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Բէսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
541 — 31, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվերփուլ

ՕՔԵԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՕԼԱՆՏԱՅԻ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոմպէի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անատոլէ որ յուլիս 13ին Մարսիլիայէն և յուլիս 20ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լը Կոլ որ պիտի մեկնի յուլիս 11ին։

Ուղղակի և ուրիշ ուղեւորութիւն

Նաւուղիներ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
556 — Մուհանէ փողոց, Թիւ 14

Արտօնատէր — Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ 664

1887 ՅՈՒՆԻՍ 15 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՈՒԼԻՍ 31

Վոսփորէն էջնող շոգենաւեր

11 15 Եէնիմ. Մէզ. Պէյլիւք. Թար. Եէնիքէ. Ամէն. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առն. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ.
11 15 Առնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիք.
11 15 Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Գապումթ.
11 15 Պէյգ. Բաշգա. Զուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյ. Գուզ.
12 — Գավագներ Մէզարպ. Պէյլիւք. Թար. Պէյգ. Բաշգա. Զուպուգըլը Գանլը. Ա. Հիսար Գանտ. Վանի. Չէնկէլք. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիքթաշ.
12 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ.
12 45 Եէնիմ. Մէզ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Ամէնիա Պօյաճ. Ռ. Հիս. Պէպէք Առն. Գուր. Օրթ. Պէշ.
1 30 Եէնիմ. Մէզպ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ.
2 — Պէյլիւք. Թարպ. Պէյգօզ. Բաշգա. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
2 15 Եէնիմ. Մէզպ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ.
3 15 Եէնիմ. Մէզպ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիքէօյ Ամէն. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ.
3 30 Մէզպ. Պէյ. Թարպ. Պէյգօզ Բաշգ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիքթաշ.
4 15 Ա. Գավագ. Եէնիմ. Մէզպ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ.
4 45 Պէյ. Պէյգ. Բաշգա. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ.
5 30 Եէնմ. Մէզ. Պէյլիւք. Թար. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.
7 — Եէնիմ. Մէզարպ, Պէյլիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշգա. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտլ. Առնավ. Չէնկէլ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պէշիք. Իւսկ.
7 45 Ա. Գավ. Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւքտէրէ Թարապ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնավ. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիք.
8 45 Պէյ. Թար. Պէյգօզ Բաշգա. Զուպուգըլը Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ.
8 45 Եէնիմ. Մէզ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.
9 30 Եէնիմ. Մէզպ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.
10 — Եէնիմ. Մէզ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ամէնիա Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
10 30 Եէնիմ. Մէզպ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիքէօյ Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ.
10 45 Մէզպ. Պէյլիւք. Թարպ. Պէյգօզ Բաշգա. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ.
11 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւք. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Առնավ. Օրթագ. Պէշիք.

Կոստանդնուպոլսէն ելնող շոգենաւեր

12 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք Թարպ. Պէյ. Մէզպ. Եէնիմ.
1 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէյ. Մէզպ. Եէնիմ.
1 30 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուպուգըլ Բաշգա. Պէյգօզ Թարպ. Պէյլիւք. Մէզպ.
1 45 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ամէն. Եէնիք. Թարպ. Պէյլիւք. Մէզպ. Եէնիմ. Ռ. Ա. Գավագ.
2 — Գապումթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյ. Չէնկէլք. Առնավ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշգա. Պէյգ. Թարապ. Պէյլիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
2 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէյ. Մէզ. Եէնիմ.
2 45 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Զուպ. Բաշգ. Պէյգօզ Թարպ. Պէյլիւքտէրէ.
3 15 Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյ. Մէզարպ. Եէնիմ.
4 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ամէն. Եէնիք. Թար. Պէյլիւք. Մէզ. Եէնիմահալլէ.
4 30 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Զուպ. Բաշգ. Պէյգօզ Թարպ. Պէյլիւքտէրէ.
5 30 Գապ. Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյգ. Թարապ. Պէյ. Մէզարպ. Եէնիմ. Ռ. և Ա. Գավագ.
6 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյ. Մէզ. Եէնիմ.
6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր Չէնկէլ Առնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյլիւք.
8 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէն. Թար. Պէյ. Մէզ. Եէնիմ.
9 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէյ. Մէզ. Եէնիմ.
10 — Գապ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուպուգըլը Բաշգա. Պէյգ. Թար. Մէզ. Ռ. և Ա. Գավագ.
10 15 Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ամէն. Եէնիք. Թարապ. Պէյլիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
11 — Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Եէնիք. Թարապ. Պէյլիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
11 — Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուպ. Բաշգա. Պէյգ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան.
12 — Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Առնավ.